

Молода Україна

журнал українського демократичного молоді

РІК ВИДАННЯ XXXIII.

КВІТЕНЬ — 1983 — APRIL

Ч. 321

Міністер Р. Леблянк промовляє з нагоди вручення Канадському Парламенту картин В. Курилика. Між присутніми Ген. Губ. Канади Е. Шраер, див. стор. 16

ISSN 0026-9042

НАШІ ПРЕДСТАВНИЦТВА:

В Канаді:

B. Yaremchenko,
28 Frontenac Rd.
London, Ontario

Leo Lupul
176 Oakdale Ave.
St. Catharines, Ont. L2P 2K9

Ihor J. Lysyk
885 Beaufort Ct.
Oshawa, Ont. L1G 7J7

T. Boyko
2582 Cornwall Dr.
Pentincton, B.C.
Y2A 6X3

В США:

Головний представник
George Smyk
9559 Patton
Detroit, Mich., 48228

Iw. Ivahnenko,
72 Feather Bed In.
Hopewell, N. J. 08525

I. Jemetz,
2941 Amboy Road,
Warren, N. Y., 13164

W. Ponomarenko,
5802 Vandalia Ave. S. W.
Cleveland, Ohio, 44144

У зах. Німеччині:

Mychajlo Ihnatenko
2. Hamburg — Wandsbek,
Lesserstr. — 225
West Germany

В Англії:

A. Bondarenko
78 Kensington Park Rd.
London W. 11, — England

Австралія:

T. Myronenko
P. O. Box 302
Parramatta, N. S. W.
Australia 2150

МОЛОДА УКРАЇНА

Видає Центральний Комітет
Об'єднання Демократичної
Української Молоді.

Голова ЦК: О. ПОШИВАНИК

Редакту Колегія:

Л. Ліщина, С. Голубенко,
Ю. Криволап, В. Родак,
А. Лисий, О. Пошиваник,
Ю. Смик, О. Харченко,
Л. Павлюк

Адміністратор Зіна Корець

MOLODA UKRAINA

A Ukrainian Monthly Magazine
Published by the Central Committee
of the Ukrainian Canadian Youth
Association — ODUM

In USA — Association of American
Youth of Ukrainian Descent.

President: A. Poszewanyk

5240 N. Le Claire Ave.
Chicago, Ill. 60630, USA

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

Річна передплата

У США, у Канаді і в Україні ----- 12.00 доларів
Ціна одного примірника: 1.25 дол.

В Австралії ----- 8.00 дол. (австрал.)
Ціна одного примірника: 90 центів

В Англії і Німеччині ----- 9.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 1.00 дол.

В усіх інших країнах Європи ----- 7.50 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 85 центів (амер.)

В усіх країнах Південної Америки ----- 7.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 65 центів (амер.)

Зазначене число після прізвища передплатника означає останнє число журнала, за яке заплачено передплату.
За зміну адреси просимо присилати поштові значки або інтернаціональні купони (International coupons) на суму 25 канадських центів.

Редакція не приймає матеріалів без підпису автора і застерігає за собою право скорочувати статті і правити мову; рукописів не повертає.

Статті підписані прізвищем або ініціалами автора не завжди відповідають поглядам редакції.

За зміст і мову оголошень редакція не відповідає.

Листування з редакцією та адміністрацією просимо слати:

MOLODA UKRAINA,

Box 40, Postal Station "M", Toronto, Ontario, Canada, M6S 4T2

В ЦЬОМУ ЧИСЛІ ЧИТАЙТЕ: Поезії — О. Гай-Головко, Т. Грінченко, О. Багнівський — Моя небуденна Провідна Неділя. Ф. Бойко — Чорна весна 1933 року. М. Вірний — Спогад про інтернати. П. Грибанівський — "Молода Україна". Нове видання мати мов світу. С. Новицький — Веселі вечериці. А. Кущинський — В річницю слави Карпатської України. А. Лисий — Бл. п. М. Хоролець. СКВУ апелює до Об'єднаних націй, робить догану Москві в 60-ту річницю СССР. З Одумівського життя і праці. Листи до редакції. Сторінка Юн. ОДУМ-у.

Олекса ГАЙ-ГОЛОВКО

**

Ходив у лісі снів сьогодні знов я,
Снував нитки думок по втраченій землі.
Пив келих болю за її здоров'я
І виглядав проміння у її імлі.

Не знаю я, чи вигляну його я
Під час моїх сумних осінніх днів.
Але я вірю, що тяжка неволя
Злетить із наших сел і городів.

Бож на святій Землі неволі грата
Не втримались ніколи і ніде.
З вогнем і димом зникли супостати, —
Звідкіль назад ніхто вже не іде.

Лише тоді погаснуть наші болі,
Як наших трунарів покриє люта мста.
Уклечають себе й вінки одягнуть волі
Відроджені поля і села і міста.

I дні розплющаю очі свої знову,
Земля прокинеться від зоряних пісень.
Освітить нас народження Христове
I виведе Вкраїну з ночі в день.

**

Дні міняються з ночами радо,
Стелиться повітря запашне.
Вулиці гостинної Канади
Усміхом уквітчують мене.

Десь за містом дні біжать веселі,
Молодість у місті розквіта.
Лівчина з очицями газелі
Про Канаду пісню розгорта.

Розгортай про неї без упину,
Знаю я як любиш ти її.
Я люблю не менше Україну,
Але в ній лиш сни живуть мої.

Сни ці ходять днями і ночами
У тюрмі, що раєм її звуть.
Але скоро в ній залізні брами
Затріщать і громом упадуть.

Отоді ми візьмемось за руки
I взаємно під веселій сміх
Понесемо пісні вільні звуки
Для твоїх людей і для моїх.

**

Вже про ранок вістка
Ходить у траві.
Думи тче берізка
В буйній голові.

Вітер сипле пилом
У рясну теплінь.
Задивилася мила
В синю далечінь.

Сіли квіти росм,
Де горів наш слід.
Подивись зо мною
На вогненний Схід.

В ніченьку недужу,
В любому краю,
Залишив я душу
Змучену мою.

БАЛЛЯДА ПРО ВОЛОДИМИРА ІВАСЮКА — УКРАЇНСЬКОГО ДУХОВОГО БАГАТИРЯ

Вночі, у пітьмі, кагебістська рука
Загребла піснетворця Івасюка.
I вкинула хлопця в глибокий підваль,
Туди, де лігво своє мав генерал.
I ось Володимир став перед ним
Невгнутий і гордий з обличчям ясним.
Цей замок гадючий його не лякає,
Бо в цьому гадючищі він вже бував.
Зросла генералова голова
I в ній із рота упали слова:
"Скажи без ламання сьогодні мені
Чи виконав наше завдання, чи ні?"
Годинник дивився на гостя свого,
Бо час зупинився на вказівках його.
В напружені шерех останній конав,
Огорнений тишею бранець мовчав.
Як пень, непорушно сидів генерал,
Гамуючи гнів і розвихрений шал.
I хріпло сказав, як говорять у сні:
"Воз'єднання пісню давай-но мені,
Щоб в сонячнім світлі чи в лютій грозі
Співали її українці усі,
I не рік і не два, а в дорозі віків
Воз'єднання наше прославив цей спів!"
Хвилини неначе роками були, —
Відцвілі і зблідлі у вічності йшли.
На погань людську Володимир глядів
Без боязni, страху і звихнених слів.
Ta враз його душу стрясло молоду,
I сміх в нього грізний промчав на виду.
I сміх цей, як постріл, у нім загремів,
Вогнем запаливши нестриманий гнів:
"Ніколи вам пісню оцю не зів'ю,
Бо нищите ви Україну мою —
Любови моєї і гідності сплав..."
I саркастично зареготовав.
"Нехай заніміє у нього губа!"
Гукнув генерал. I ввірвалась юрба.
I впала з ножами на бранця свого,
I кров розлилася із тіла його.
Ta ось генерал із сидіння устав
I з страхом в очах кагебістам сказав:
"Візьміть небезпечного трупа цього,
Bo вб'є мене... вб'є мене регіт його..."

Олександр БАГНІВСЬКИЙ

МОЯ НЕБУДЕННА ПРОВІДНА НЕДІЛЯ

Проживаючи в Америці понад 20 років, я вперше з донькою Оленкою, мав можливість відвідати Православний Пантеон Провідної Неділі, 25 квітня 1982 р. Багато я чув від родичів та багато читав у пресі про Провідну Неділю в Свят Бавнд Бруку. На цьому цвінтари я був уже раніше, декілька разів (там спочиває моя мама) але не на Провідну Неділю. За останніх 12 років там сталася велика зміна. "Апартаментів" вічного спочинку подесятерилося. Стиль і красоту пам'ятників не змінено, навпаки ще поліпшено.

Іще в суботу перед полуноччю почався рух на цвінтарі. Люди готовилися до наступного дня. Погоду заповідали соняшну і теплу. Кожен хотів причепурити могилку рідного після зимового сну природи.

Декілька священиків відправляли панаходи на могилках, бо тієї неділі тяжко найти вільного священика, тому і ми відправили панаходу в суботу.

Дякую о. Сергієві Непрілеві, який звернув на нас увагу, що ми приїхали здалека. Він знайшов вільну хвилину і прийшов до могилки нашої мами і бабусі.

Голова Консисторії protoієр о. Степан Біляк нас тепло прийняв. Ми передали дарунок від нашої парафії для Блаженнішого митрополита Мстислава, з нагоди 40 ліття єпископства. Це був дереворіз — Герб України з трьома емблемами молодечих організацій: СУМ, ПЛАСТ, і ОДУМ, у виконанні нашого парафіянина п. Михайла Тарана.

У Свят Бавнд Бруку помітна активна діяльність одумівців, які навчають в українській школі. На мое здивування, ця школа не має належного місця. Всі кляси розпорощені по різних приміщеннях. Треба великої сили волі учителям, щоб провадити навчання в цій школі в таких умовах. Можливо уже в наступному році, найдеться куточек в новозбудованому Домі Української Культури для школи Українознавства. Ці сьогоднішні діти-ученники є завтрашні провідники цього осередку. Що вони засвоюють сьогодні, такі будуть і наслідки у майбутньому.

Отже, в неділю рано з усіх околиць, близьких і даліх іхали сотні авт на цвінтар у Свят Бавнд Брук. Українська приповідка каже: "їдеш на день, бери їжі на три дні", а тому в кожному авті був повен кошик, а в ньому крашанки, паски, пиріжки, шинка, ковбаса, ну і звичайна річ, до такого меню, везли і по чарці.

Служба Божа розпочалася рано, а хто не перевів годинника звечора на літній час, той спізнився, і то набагато. Церква-Пам'ятник тієї неділі не могла вмістити всіх присутніх, тому були розміщені гучномовці навколо, так що і службу Божу і спів хору було чути далеко, чітко і голосно.

З кожною хвилиною рух на цвінтарі збільшувався. Місцева поліція керувала вуличним рухом. Її допомагали українці з жовто-синіми пов'язками,

Згідно з підрахунками дорожної поліції повіту, сестер та братчиків, що продавали квитки на паркування авт, в неділю 25-го квітня, відвідали Осередок нашої церкви в Свят Бавнд Бруку біля 6.000 осіб.

В'їзд на церковний двір в той день був тільки за спеціальним дозволом, решта приїжджих паркували навколо будинку укр. культури.

Після Святої Літургії, увесь причет і вірні рушили до великого хреста, символічної могили Симона Петлюри.

Українські ветерани, сестриці та різні добродійні організації зі своїми прапорами, за ними духовенство, на чолі з єпископом Марком (правдоподібно через стан здоров'я, митрополит Мстислав не брав участі у поході, його підвезли автом).

Перед цим хрестом була відправлена загальна панахода за всіх спочилих тут і по всюму світі розкиданих православних українців. Не можу не згадати про той випадок, що трапився там. Як тільки владика проголосив — "Благослови Боже", відразу десь на дереві в кущах заспівала пташка, і то таким приємним мелодійним голосом, що багато людей звернуло увагу, навіть хтось висловився — "то чиясь душа співає..."

За тим розпочалися поодинокі панаходи на могилках. Погода була соняшна і тепла, люди метушилися, як на Софіївській площі у Києві.

Я мав нагоду відвідати український музей при Церкві-Пам'ятнику. Тут є дуже цікаві речі, історичного і сучасного значення, наприклад фото-знимок як будувалася Церква-Пам'ятник, старовідому сьогодні не знайдеш), та багато старовинні книжки-Псалтири, (таких напевно і на винних оригінальних речей з України.

На жаль мій експонат, що я був вислав декілька років тому, ще не виставлено. (Це пашпорт для подорожі в Україну з часів Укр. Нард. Республіки, який видала тут у Вашингтоні українська амбасада).

Що до самого будинку Укр. Культури — це велич здобутків учораших скитальців, котрі своїми пожертвами, виявили свою не байдужність до свого національного походження.

Найбільше мені сподобалася там бібліотека. О, там можна провести весело час.

Було дуже цікаво і приємно мені зустрічатися і відвідувати людей, котрих не бачив 20, а деякого і 35 років. Були гости з України, Англії та далініх Сибіру. Багато зустрів друзів-земляків-таборовиків та "односельчан" з Бразилії.

Отже, раджу всім, хто не був на Провідну Неділю у Свят Бавнд Бруку там побувати, вірю, що не пошкодуєте.

**ДОПОМАГАЙТЕ морально й
матеріально ОДУМ-ові!**

Федір БОЙКО

ЧОРНА ВЕСНА 1933 РОКУ

Я на сторожі коло їх
Поставлю слово.

Т. Шевченко

Приходить весна і збуджує до життя все. Все радіє сонцю й теплу. Все оживає і усміхається. Ця ж весна сумна, страшна, холодна. Ненаситна московська імперія принесла в Україну голод.

Весна що збрала мільйони синів і дочок України. "Всмиряли" Україну! Я, автор цих рядків, на собі 15-річним хлопцем все переніс — був уже пухлий. Свою сестру Катерину, по прізвищу Драна, із її дітками Миколою і Клавдією я "хоронив" в ярку, що вода стікає з вулиці. Вони померли в квітні 1933 року. Двоє діток (Ігор і друга сестра його, забув як звати), вижили, бо попали в дитячий садок і не сказали хто вони. Деякі цілі села на віддалі 80 км вимерли повністю. Це я бачив сам пізніше.

Відзначити 50-ту річницю голоду в Україні, ми з дружиною рішили поповнити свій фонд в "Молодій Україні" ще на 1000.00 дол. Це за кров, за сльози, за муки, за смерть дітей України. Ох, як страшно дивитися на пухлих дітей! Чи хто бачив, як мати вмирає з голоду, а її дитина лазить по всьому пухлому її тілі шукає грудей з молоком. І мати розуміє і бачить, а встати не може — опухли зовсім, блистять налиті водою ноги. Це жах! Я після півстоліття часу плачу, як мала дитина гіркими сльозами. Тоді, недозрілим (а може найдозрілішим) юнаком поклявся — не прощу, відімщу, хіба не буду жити. Словом рідним будемо битись! Щоб цим словом молоде покоління славило на чужині любов до рідного краю. Поет Олесь Бердник у "Свята Україна" писав: (Всі уривки віршів цитую з пам'яти)

Не пропало! Повстане у слові,
У піснях, легендах і казках.

А тут на чужині Михайло Ситник (вже по-кінний, не витримав) писав про рідне слово, так:

О, Господи прости во ім'я Сина
За те, що завжди у чужім kraю
Молитву найдостойнішу свою
Я починаю словом — Україна.

Не все на світі умирає. Дух віри, правди, кличе нас з далекого минулого. Наш вчений і поет на чужині Яр Славутич пише:

Юначе, гордий красним родоводом
Віків прадавніх розганяй туман,
І слався крòв'ю уличів-польян!

Тож нам, так треба берегти рідне слово. Сором буде тут і там, як ми своє мінятимемо на чуже!

Відзначити чорну весну 1933 року нам тим більше потрібно. Ми будимо синів і дочок на чужині зі сну, яких присипають гроші, розкіш і добробут. Це все міне, а рідне слово про Вкраїну — не умре. Син України Святослав Караванський якого вороги 30 літ карали в тюрмі в збірці "Сутичка з тайфуном" пише так:

Хвала тому, хто красне рідне слово
Леліє в серці чисто і святково,
І наче скарб синам передає!

Значить дійсному сину України, за 30 літ тюрми тортур і заслання, не вбили духа, віру про силу батьківщини. Віра все перемогла. Віра добра, а не зла! Тепер зову на прю своїх друзів щоб чим могли, але допомогли тим юнакам і юнкам, які б той стяг несли в майбутнє.

Я знову тут біля О. Бердника що писав:

Любий сину! Бачиш — та безодня
Сповнена терзань і німоти!
Прірва та ковтає всі народи
Всі повстання, мрії і пости!

або:

Дай мені вміння з душ бур'яну випікати коріння!
Вірний мій друже! Мово прекрасна!

Оде і все, що міг зробити я, тепер діла за вами.
Батьки і матері і діточки малі — кричать до нас,
воляють не спіть, а щось творіть: хто пером, хто
умом, хто бандурою чи гопаком, а хто грішми!
Правдиво народне прислів'я каже:

"Слова не кажи, а гаманець покажи"

Поет Іван Багряний писав для молодих:

Ми не ввремо, нас не зітрутъ із рубрики.
Ми оживем! Ми ще каратимем
Мечем республіки! На лобнім місці,
Там, біля Софії!

Микола ВІРНИЙ

РАЙ І ПЕКЛО

(Спогад про інтернати)

У пресі Радянського Союзу часто натрапляємо на замітки, статті про інтернати. Свого часу на вітві дуже часто згадувались школи-інтернати.

Перед Другою світовою війною в Радянському Союзі, а зокрема на Україні, теж були інтернати. Їх можна було поділити на дві категорії, одна від одної такі відмінні, що автор цього спогаду зовсім не помилиться, якщо одну категорію інтернатів порівняє з раєм, а іншу з пеклом.

У першу категорію інтернатів можна було поєсти лише дітям батьків, що були так званими «хоронцями» радянсько-комуністичної державної машини поневолення трудящих мас. За визначенням Мілована Джіласа це були представники частини "нової кляси", яку створив для себе новий режим на подобу тієї, яку разом з царятом було ліквідовано революцією сімнадцятого року і в пізніші, перші роки становлення, знову ж таки, так званої радянської влади.

Дітей, батьки яких служили командирами (тепер вони офіцери! Прим. автора.) переважно вищого командного складу військ прикордонної служби і прикордонних органів НКВД, вивозили ще в 1936-му році далеко в запілля, до міста Одеси. В цьому місті був інтернат, в якому довелось бути одному з теперішніх політичних емігрантів, з яким познайомився автор цього спогаду вже після закінчення Другої світової війни. Ось, що розповідає мій знайомий про той інтернат, опікуном якого був сам тодішній начальник НКВД Радянської України.

"... Нас, вихованців інтернату, з прикордонних міст і містечок України було всього 97 осіб — 46 хлопців і 51 дівчина. Першого року головний будинок був новий, п'ятиповерховий. Цей будинок містився зразу біля парку імені Шевченка, недалеко порту, а вірніше, наче над портом, вгорі. В

циому головному будинкові (крім цього було ще три менші будинки) на нижньому поверсі був просторий кабінет начальника інтернату, який був військовим лікарем, а крім того: їдальня, кухня, кімната для приймання гостей, спальні для них, туалети, ванни для приїжджаючих гостей-батьків. На інших поверхах містилися: бібліотека, кімната для розумових ігор, більярдна, відпочинкова заля, в якій влаштовувались концерти власними силами, або відбувались виступи запрошених артистів, демонструвались короткометражні фільми.

Крім того ми мали поклясно окремі кімнати, спальні, туалети, умивальні, ванни тощо. При чому, дівчата, як і хлопці, були згуртовані в окремих кімнатах, згідно з віком.

У спальнях біля кожного ліжка з пружинистим матрацом стояла шафа для одягу і білизни, і маленькі тумбочки, в яких ми переважно клали свої кишенськові речі та солодощі, які присилали нам наші батьки, або купували самі. Гроші в кожного з нас були завжди.

В клясних кімнатах кожен з нас мав свій письмовий стіл і невелику етажерку для книжок.

Ми ходили до різних міських шкіл, розташованих недалеко від інтернату. Але в наших клясних кімнатах в інтернаті під час виконування домашніх завдань, які задавались в школі, сидів за столом учитель, готовий завжди прийти на допомогу, якщо хтось із нас чогось не розумів. Призначенні до кожної з кляс учителі пильнували, щоб ніхто з інтернатських дітей не пішов до школи непілгованім.

Біля менших вихованців і вихованок цілу ніч в спальнях сиділи спеціальні мед-сестри, які доглядали, щоб котресь не скинуло з себе вночі ковдри, а також приносили молока чи води, якщо котрий чи котра прокидались і відчували спрагу.

Всі кімнати були умебльовані напівм'якими і м'якими кріслами. Підлога скрізь була паркетна і в кімнатах та коридорах були постелені килими.

Істи давали п'ять разів на день. Меню на тиждень складала спеціально для цього обрана комісія, в склад якої входило кілька осіб: лікар чи лікарка, головний кухар, один з учителів чи учительок (переважно це був наш інструктор спорту і військової підготовки) і обов'язково двох представників від дітей. Діти мали особливо сильний чи вирішальний голос і їм завжди йшли на зустріч.

У трьох інших будинках інтернату містилися: мініатюрна лікарня з хірургічним та зубо-лікарським кабінетами та з кількома чудово обладнаними кімнатами для хворих вихованців інтернату; хемічна і фото ліaborаторії, фізичний кабінет, ботаніко-природничі кімнати, перетворена нами

R. CHOLKAN & CO. Ltd.

2190-B Bloor St. W. — Toronto, Ont.

INSURANCE FOR: FIRE, AUTO, LIFE
УСЯКОГО РОДУ АСЕКУРАЦІЇ ВІД ВОГНЮ,
НА АВТА, ВІД КРАДЕЖІ, НА ХАТУ.

Телефонуйте до

ЯРОСЛАВА КОВАЛЯ

Tel.: 763-5666

в своєрідний музей з власно найденими експонатами; ательє для мальарства і скульптури, токарська, столярська, гончарська майстерні та гараж для нашої легкової та двох грузових машин-трьохтонок.

Для впоряджуваних мистецьких виставок ми мали окрему залю. Виставки чергувались. Пере-важно їх влаштовувалось перед державними свята-ми, коли обов'язково хтось з батьків приїжджа-в. Відвідували їх також різні запрошені гости — військовики і визначні діячі міста. Підготовка вис-тавки велась з ударницькими зобов'язаннями і в змаганнях брали участь всі "мистці". Після за-кінчення виставки всі її учасники нагороджувались більш або менш коштовними подарунками: годинниками, фотоапаратами, радіоапаратами, спортивними речами, книжками, ба, навіть спеціальними бібліотеками, цінними альбомами чи книжками... Між іншими, такі ж подарунки раз-давались на закінчення учбового року з долучен-ням до спеціальних грамот, які вдавались в школі відмінникам, грамот від інтернату.

Як я вже говорив, у нас демонструвались ко-роткометражні фільми. Ми мали свою кіно-пе-ревузку. Фільми постачали нам Дом Червоної Армії чи фльоти. Це було двічі на тиждень. Інколи, по-зачергово, демонструвались культурно-науково-популярні фільми.

Відвідували нас співаки з одеської опери, акто-ри драматичного театру, лялькового театру, ес-тракти, цирку. У відпочинкові дні ми часто їздили за місто, на берег моря чи деіnde. Характеристично, що коли ми купались і проводили час на бе-резі моря, чи грали в футбол у парку, то навко-ло місяця нашого перебування завжди було два-три міліціонера. Нам казали, що це для того, щоб у нас не покрали речі і щоб не перешкоджали нам.

Великою прiemністю для нас були відвідини військових кораблів, які зякорювались біля одеського порту, або поплавати на бойовому ка-тері. Ох, і швидкі ж вони. Двічі я особисто побу-вав на вітрильникові "Товариш".

Часто до нас також приїжджали в гості з чу-жинецьких кораблів. Найчастіше це були моряки й офіцери з еспансько-ресурсніканських кораблів. Якраз тоді була війна в Еспанії. Крім гостей-чу-жинців у нас нерідко бували і "свої" гості: з ке-рівних органів комуністичної партії України, з штабу Київської військової округи, з штабу при-кордонних військ, з управління НКВД України. Приїждjav і сам Косіор в товаристві Балицького та інших високо-поставлених представників "уряду" республікі.

Коли підходили канікули, нам подавали списки дитячих таборів, курортів і санаторій з правом вибрати місце відпочинку. Чимало вибирало "Ар-тек" біля Гурзуфу в Криму. Тоді той піонерський табір називався "Всесоюзним піонерським табо-ром імені Молотова"...

Багато чого ми не знали тоді про життя, про те, що властиво творилося на Україні. Знаю тіль-ки, що з кожним роком були якісь несподіванки. Тоді ж, як відомо почалась чистка партійного апарату України і командного складу РККА*. Почались арешти. Не минула ця доля і моого

ПОВІДОМЛЕННЯ

Шановних передплатників і жертвовавців на фонд видання книги Гелія Снегірьова "НАБОІ ДЛЯ РОЗСТРІЛУ", оцим повідомляємо, що кни-га вже друкується в Торонті. Будемо робити все можливе, щоб книга була готова і вислана перед-платникам якнайскоріше.

У передплаті книга коштує 15 доларів. Після видрукування ціна буде значно більша. Тому за-прошуємо наших громадян передплатити цю кни-гу і, по зможі, прислати пожертву на видання, бо кошти друкування і поштової пересилки тепер набагато збільшилися.

Чеки на передплату і пожертви просимо писати так: **Snehirow's Book Fund** і висилати на адресу в Канаді:

So-Use (Toronto) Credit Union Limited,
AC/NO 1731030,
406 Bathurst Street,
Toronto, Ont. M5T 2S6
Canada .

в США

Ukrainian Credit Union,
831 Joseph Avenue,
Rochester, N.Y., 14621
U. S. A. .

За Громадський комітет в Канаді:

/ - / Микола Валер
/ - / Тоня Горохович
/ - / Іван Дубилко

батька. З його арештом урвалось і моє дитинство. Мені, після обшуку нашої квартири, було нака-зано впродовж двадцяти чотирьох годин залиши-ти місто і заборонено було жити в обласних міс-тах і районах прикордонної смуги.

У мене не було ніяких рідних, крім батька. Ма-чуха зразу розвелась з батьком і відмовилась від мене.

Син військового інженера, проголошеного "во-рогом народу" опинився на ласці батькового дру-га ще з студентських років, в одному селі, на Харківщині. Друг тата був головним інженером на цукроварні. І власне тоді, вперше в житті, ко-лишній інтернатчик побачив справжнє життя та-ким, яким його ніколи до того часу не бачив.

В цей час познайомився син "ворога народу" також і з життям в інтернаті дітей-сиріт. Дехто з батьків цих дітей був навіть в лавах більшовиків під час революції. І всі сироти цього інтернату втратили батьків, або через те, що їх арештували і вислали бозна-куди, або повмирали під час ма-совоого голоду на Україні в 1932-му або в 1933-му році. (А я ж і не знав, що на Україні був владою створений голод в наслідок якого загинуло до се-ми мільйонів трударів села!).

Перша зустріч з тим інтернатом назавжди врі-залась в мою пам'ять. Тоді назустріч мені вийшов юнак у розхристаній сорочці, в штанях, що ледве закривали коліна. До того ж і босий. Побачивши

мене, він зупинився, зосереджено дивлячись на мене, а радше міряючи мене з ніг до голови. Обійшов довкола і сказав напів українською, напів російською мовою: "Ух ти какий!" Сказав це навмисне розтягаючи кожну букву. І потім, наче на злість, додав уже чисто по-українському: "Видно пана по халявах".

Я почервонів від таких завваг. А юнак, зрозумівши мою зняковілість, не дав і слова сказати.

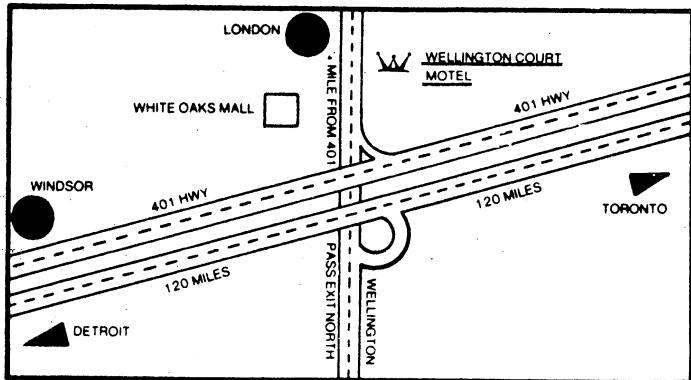
— Ти не гнівайся, я, як кажуть, пошутіл... Ти до кого? Говорив лагідно і щиро всміхався. На нього аж ніяк не можна було гніватися. Сказав йому до кого прийшов.

— Так ти до нашого Серьоги...? А ми також гостям раді. Ходім до будинку. І зразу ж відрекомендував мене тим, що там жили.

— Ось, товариші і товаришки, до нас завітає син лютого, владоненависного ворога народу, і як там ще Сергій казав його прозивають у школі — троцькіст, фашист і тому подібне. А в общому підрахунку дай, як кажуть, п'ять і будемо "корешками", а по-нашому друзями.

І дійсно, впродовж кількох хвилин всі мешканці цього інтернату стали моїми добрими друзьями, дарма, що до цього часу я жив в іншому недоступному навіть їхній уяві світі. І вони для мене були дійсним відкриттям...

Різниця, яку я побачив між цим інтернатом і тим, в якому ще так недавно перебував в Одесі, була така приголомшуюча, що спочатку і вірити не хотілось. Адже це різниця між розкішним життям дітей тоді найвищого командного складу спеціальних військ і убогістю життя дітей сиріт, хоч одні й другі жили у тій самій робітничо-селянській державі, в країні будуючої соціалізм, в країні "Рад"!

WELLINGTON COURT MOTEL

ОЛЕКСІЙ і МАРІЯ МАКАРЕНКО

власники

1078 Wellington Rd. So. off Hwy 401

LONDON, Ont. N6E 1M2 — Phone (519) 681-1050

ДОБРА ОБСЛУГА. ПРИВІТНА
АТМОСФЕРА.

Інтернат для дітей-сиріт був звичайним будинком, власником якого кілька років тому був, як кажуть, якийсь куркуль. Він мав всього чотири кімнатки. Одна була кухнею і пральнюю та вмивальнюю. Друга була їдальнюю та кімнатою для спільніх розваг і зайняття. А решта дві спальніми і робочими кімнатами. В кухні також дехто вчився. В одній спальні було п'ятеро дівчат, а в іншій сім хлопців. Ліжка були дерев'яні, з матрацами набитими соломою. По одній шафі в кожній кімнаті, по одному столі, по кілька табуреток. Ні одного, навіть твердого, крісла. Підлога була дерев'яна, не паркетна, устелена не килимами, а полином (від бліх!). По своїм потребам треба було бігти далеченько від хати, аж в город, де стояв дерев'яний виходок. Зимою бігати до нього не було присміністю...

Літом, здається, всі мої нові друзі ходили босими. До Криму їм навіть не снилось їхати. Всі вони працювали в колгоспі, який був опікуном їхнім. Зимою вдягали сякі-такі черевики, які самі й лагодили, як рвались. Всі вони ходили до сільської, місцевої, десятирічки. В таких умовах вчитись було нелегко. Для виконання домашніх завдань було, просто, затісно. І ця тіснота була найчастіше приводом до перепалок, а то й сварок. Але злоби справжньої між ними не було і навіть гострі сварки закінчувались після кількох хвилин миром. Вони не могли, фактично, сердитись одне на одного, бо були під ударами тієї самої злойволії долі і це вони, мабуть, прекрасно розуміли.

Істи варили вони самі собі. Меню складалось з того, що відпускав їм колгосп. Пригадувалось мені, як інколи в Одесі ми зчиняли бучу через те, що на третє, з якихось там причин, нам давали не те, що було на меню, чого ми хотіли. А тут, в сирітському будинкові, в цьому інтернаті раділи, коли картопля в лушпиннях була. І їли її з сіллю й хлібом з часником і кусником сала, або з сочевиковою олією.

Одне було спільне в цих таких протилежних інтернатах: зі стін, на привільйованих і упослідженіх дивилися ті самі обличчя "великих, геніяльних вождів пролетаріату" Леніна і Сталіна, які так багато наобіцяли людям, а серед іншого, і ліквідацію клясової нерівності, соціального паразитизму, добробут трудящим масам, ліквідацію упривілейованих каст і т. д. і т. п.

Обіцянки ці виявились нечуваним обманом. Адже, ні в одній країні, в якій мені довелось побувати вже після війни, в країнах капіталістичних, ніде не бачив я такого немилосердного, глибоко продуманого і нещадно здійснюваного визиску неробами трудящих мас. Ні в одній з цих країн немає таких масових злиднів, які найбільше обсідають саме тих, що найбільше і найтяжче працюють. Ні в якій іншій країні немає такої безконтрольно необмеженої сваволі касті новітніх рабовласників, які терором, обманом і демагогією захопили в свої руки владу і цими ж методами втримують її по сьогоднішній день. Ніяка інша країна в цьому не може рівнятись з так званим Радянським Союзом. Ця так звана соціалістична країна Рад дійсно перетворилася у рай для поневолювачів і в пекло — для мільйонів рабів, які створили в першу чергу для робітників і се-

лян Ленін і його вірний "соратник" Сталін та їх прихвостні.

І коли в Одесі Ленін і Сталін були для мене тими, що, нібіто, дали мені щасливе дитинство, то на стінах іншого інтернату я бачив портрети "вождів", які стали моїми ворогами. Це ж не люди, а людоненависники. Відкриття правди для мене було болючим явищем, навіть страшним. Страшним тому, що жив я, не знаючи життя. А без пізнання справжнього не можна жити...

Згадую інколи й тепер ті інтернати. І нехай мені хоче говорити про зростання місі Радянського Союзу, про зміни на краще в ньому. Не вірю. Але вірю, що створене тими "вождями" пекло не буде вічним. Колись воно таки зникне з лиця землі разом з усіма "послідовниками" тих "вождів". Всі ті радянські окозамилювачі полетять разом зі своєю системою побудованого ними світу — страшного визиску і упослідження людини..."

Мій знайомий замовк. Деякий час ми мовчали.

Спогади хвилюють людську душу. А потім, усміхнувшись, він з рішучою ноткою в голосі сказав: "Напишіть про те, що я вам розповів. Напишіть. Нехай люди знають про це. Такі факти тільки зміцнююватимуть їх дух боротьби проти тієї жахливої системи. А боротьба ж іде не на життя, а на смерть. Ми, що вирвались звідти ухилятись від тієї боротьби не маємо права".

Не можна було не погодитись з ним. Так, ухилятись від боротьби ми не маємо права, бо це було б зрадою і супроти самого себе, а найголовніше супроти свого народу. Я пообіцяв моєму знайомому написати про його знайомство з інтернатами так, як він розповів про них.

Мюнхен, 1958 р.

* (Рабоче Крестьянської Красної Армии — Робітничо Селянської Червоної Армії)

П. ГРИБАНИВСЬКИЙ

"МОЛОДА УКРАЇНА"

Критичний огляд нашої преси. Часописи що потребують власного обличчя.

Украпрес, жовтень 1982 р., рік 1, число 8, ст. 15 — 16.

Журнал "Молода Україна", що його видає ЦК ОДУМ, рядом своїх прикмет являє собою сумне свідчення того, як зникає в нашій діяспорі молодь, віком починаючи десь від двадцяти років і більше. Зникає, звичайно, не у фізичному розумінні цього слова...

Матеріалом, призначеним у журналі саме для молоді, заповнено лише три-чотири сторінки під рубрикою "Сторінка юного ОДУМ-у". Робляться ці сторінки дбайливо, з любов'ю — хоч і з обмеженою та назагал одноманітною тематикою. Насамперед, пари сторінок на місяць — це, безперечно, недосить. Подруге, самий лише сентиментально-моралізаторський та релігійний матеріал, кілька віршіків про Україну, якої діти ніколи не бачили, не є цікавим матеріалом для дітей.

Чого бракує в цих сторінках? Довших і цікавих оповідань, причому з сучасного життя, може, з пригодницьким сюжетом. А для менших дітей, то й казок. Саме повчання та моралізування не захотить дітей і підлітків до читання.

Для дітей трохи старшого віку ще дається інформація про різні співочі, танцювальні, кобзарські ансамблі, трохи про пластунські тaborи, трохи про спорт. Але це ж все матеріал дуже спе-

цифічного інтересу, отже не для всіх можливих читачів.

А що дається поза цими трьома сторінками в журналі, який має 24 сторінки? Власне, чого не дається в них? А немає в них саме матеріялу, що мав би бути цікавим для молодих читачів, які живуть у дуже специфічних історичних умовах. Таким може бути тільки матеріал, що має до діла з життям цих самих підлітків та юнаків.

У "Молодій Україні" знаходимо статті відомих авторів, як С. Голубенко, Г. Гордієнко, А. Юріняк, А. Галан, А. Лисий, М. Вірний та інші. Статті ці самі по собі непогані, подеколи досить цікаві, але все лихо в тому, що написані вони не для молодих читачів, а для старших людей і скорше були б на місці, скажім, у "Нових днях". Лексика, синтакса, стилістика цих статей — не для молодих читачів, що живуть у чужомовному, денаціоналізуючому оточенні. Звідки тим молодикам знати слова, які, наприклад, вживає в своїх літературних статтях С. Голубенко?

Перелічені вище автори не є авторами для молоді, і вони не можуть, бо не звикли орієнтуватися на емігрантську молодь, рахуватися з її обмеженим лексиконом. Іхні статті лише відохочують молодь читати поукраїнському, бо вона бачить, що більшості слів не розуміє, і ніхто не допомагає їй їх зрозуміти. Хоч би в зносках давалися пояснення трудних чи рідко вживаних слів!.. Боюсь, однак, що таких зносок було б більше, ніж самого тексту. Автори таких статей повинні брати на увагу загальноосвітній рівень цієї молоді.

У журналі не співпрацюють молоді автори, які самі були недавно юнаками і могли б знати, що і як писати для підлітків та юнаків. Де ці автори, що недавно стали вже бакалаврами, докторами, професіоналами?

Очевидно, підростаючи, мужніючи, вони втягаються в загальноамериканське життя, часто одружаються з особами іншої національності, випадають з організованого українського життя і часто кінчають тим, що забивають і мову нашу. А літературною мовою вони й раніше не володіли. Не лише розмовною, а й читаною, бо ніхто не приохотив їх читати українську літературу. Безперечно, я говорю не про геть усю нашу молодь, а про її більшість.

Заохотити цю молодь до читання українською мовою могла б "Молода Україна", якби вона могла дати цій молоді цікаве для неї читво. Яке саме?

Повторю ще раз, що для нашої діяспорної молоді не можна писати, як для емігрантів старшого віку. У молоді йде своє життя, снуються свої власні інтереси, хвилюють їх специфічні турботи й проблеми, здебільшого не зрозумілі старшим людям.

А проблеми ці складні й трудні тим, що це, насамперед, проблеми молодих людей взагалі, проблеми юного віку, бо, як відомо, юність — це дуже трудний і тривожний період у житті людини, період її становлення, зростання, оформлення. Подруге, це проблеми саме української молоді, оскільки вона ще зв'язана зі своїм українським "тлом", зі своєю родиною.

Потретє, це проблеми, спільні з проблемами всієї американської молоді, бо наша молодь не живе й не може жити ізольовано від американських однолітків. Це проблеми співучасти в житті США чи Канади, отже проблеми випрацювання своєї ідеології і філософії. У цій царині журнал міг би допомогти нашим молодикам, даючи їм відповідний матеріал для мислення, міг би захистити їх від отруйного впливу "ліберальних", марксистуючих професорів.

Згадаймо далі всякоого роду моральні проблеми, хоча б славнозвісну "сексуальну революцію" з різними перверсіями, проблему наркоманії, захоплення псевдомузигою, такою, як оглушливий "рок" тощо. Згадаймо також проблеми ставлення до батьків, до праці, до свого майбутнього...

Нашій молоді доводиться мати діло з цими проблемами весь час, але в "Молодій Україні" вони не існують. Молодий світ "Молодої України" — це безбентежний безбурний, безхмарний, словом, нереальний світ. Якась Шангрі-Ла. А наші молодики живуть не в Шангрі-Ла, а в світі, сповненому всіляких тривог, бур, небезпек та катастроф. І живуть вони в ньому без моральних дорожковазів, без імпонуючих їм авторитетів, без джерел моральної підтримки та наставлення на путь.

У тому, що "Молода Україна" не дає потрібного духовного живлення нашій молоді, я не можу винити редакцію. Процес денационалізації на-

КОНКУРС 1983

Щоб заохотити одумівську молодь писати до свого журнала оповідання, статті, поезію, проголошуємо конкурс на найкраще написані твори українською мовою. Нагороди будуть подані в наступнім числі журналу.

Жюрі робитиме рішення про належний мистецький рівень і загальну вартість поданих на конкурс творів.

Твори мають бути надіслані на адресу журнала "Молода Україна" до 31-го грудня 1983 року, під псевдонімом, а прізвища з псевдонімом мають бути подані в окремім конверті.

Центральний Комітет ОДУМ-у

шої молоді вона не може зупинити. Але вона може обслугжити ту частину молоді, яка ще не втрачена безповоротно. Як же це зробити? Насамперед, треба залучити до праці в журналі вчорашию нашу молодь. Тим авторам, що пишуть для "Молодої України" нині, проблеми цієї молоді чужі й незрозумілі. Звичайно, потрібні й літературознавчі статті, але їх треба писати, беручи на увагу здатність молодих читачів розуміти такі статті.

Якщо редакція "Молодої України" не зможе залучити нових, молодих авторів, то її журнал втратить те, що французи називають "резон д'етр", тобто сенс і рацію для свого існування. Не варто мати журнал тільки для декорації, тільки тому, що такий журнал у нас "мусить бути", тільки тому, що є ще люди, які дають на нього кошти.

Може варто задуматись над тим, щоб зробити "Молоду Україну" виданням, якого в нас ще немає, який би не був подібний до "Нових днів", а давав би те, чого немає в них. Скажімо, журнал філософського напряму. Хоч тоді знову встане проблема: де шукати для такого видання потрібних йому авторів. Але мені здається, що таких авторів у нас знайти легше, ніж авторів для юнацького журналу...

**

Спасибі Вам п. П. Грибанівському за Ваші думки щодо журнала "Молода Україна" і корисні завважи. Ми стараємося щоб журнал був цікавий для молоді, але з нашими можливостями це зробити нелегко. Однаке про Ваші завважи будемо пам'ятати.

Редакція

НОВЕ ВИДАННЯ МАПИ МОВ СВІТУ

З появою на початку лютого цього року поправленої і переробленої мапи мов світу, опублікованої комішнером офіційних мов Канади п. М. Ялденом, закінчився довший процес, якого вислід треба уважати значним злобутком української спільноти в Канаді. Це поправлене видання направило кривду зроблену українцям та іншим етико-культурним спільнотам Канади, призначаючи належне місце всіх мов у сім'ї народів світу та етімінуючи дискримінаційне трактування, яким було характерне перше видання цеї мапи.

У новому виданні мапи "Мов Світу" зроблено ряд суттєвих змін, з яких найважніші це позначення України, Балтійських республік, Білорусі, Грузії, Арменії та Азербайджану окремими красками, виказання мов всіх цих народів у відповідних графах мовних родоводів та кодифікації мов порядковими числами для легшої орієнтації глядачів. Отож українська мова займає тепер належне їй рівнорядне місце в родоводі слов'янських мов, а окрема краска, якою позначено територію України, не залишає в глядачів ніякого сумніву про її окремінність.

Одночасно, другу сторону мапи ґрунтовно перероблено, позначаючи на сильветках мапи Канади окремими красками ті географічні терени Канади, які є заселені мовними меншостями різного національного походження. За ключем статистичних даних перепису населення Канади за 1981 рік позначено різnobарвними крапками терени заселені меншостями, яких матеріними мовами є італійська, німецька, українська, китайська і португальська. Хоч принцип, який вимагав щонайменше чотирьох відсотків населення в кожній окрузі, не позволив виказати україномовне населення в таких провінціях як Онтаріо чи Квебек, українське поселення в степових провінціях Канади, приблизно по лінії Вінніпег-Саскатун-Едмонтон, є показане правильно і виразно.

Новим елементом перевиданої мапи є те, що в детальній статистичній таблиці подано для докладнішої орієнтації читачів всі важніші мовні меншості Канади, яких число перевищує 100.000 осіб. Ця статистична таблиця, також основана на останньому переписі населення за 1981 рік, виказує кількість українців у кожній провінції та в північних територіях Канади і тим доповнює й уточнює дані позначені на сильветці мапи Канади. Крім статистики про українців, в тій же таблиці подані тотожні дані про італійців, німців, китайців, португальців, голландців, поляків і греків.

Признаючи, що комішнер офіційних мов Канади п. М. Ялден дотримав умов договорення, зробленого з ним в червні минулого року, перевидавши поправлену мапу "Мов Світу", треба тепер сподіватися, що це нове видання буде якнайскоро ріше розіслане до всіх шкіл, установ і організацій, які отримали були перше видання. Щоб запевнити, що перше видання буде вилучене з циркуляції, українці Канади по всіх місцях нашого поселення

СТРАВИ — ТАНЦІ Й ЕСТРАДНІ ВИСТУПИ В КОЗАЦЬКОМУ СТИЛІ

TORONTO — Downtown: 97 Cumberland St.
(in Yorkville). Tel.: 961-4422

TORONTO — West: 5245 Dundas St. W. (at Kipling).
Tel.: 231-7447.

EXPERT CATERING AND BANQUET
FACILITIES AVAILABLE.

For information call 231-7447.

ЧИ ВАШІ ДІТИ та діти Ваших друзів є членами ОДУМ-у?

повинні б поцікавитися чи публічні школи, бібліотеки та інші установи на їхньому терені справді отримали і почали вживати нове й поправлене видання мапи "Мов Світу". Всім тим, які бажають його безкоштовно одержати, радимо писати прямо до п. Ялдена на адресу:

Commissioner of Official Languages
66 Slater St.
Ottawa, Ont. K1A 0T8

Б. Сірський
Голова Відділу КУК
в Оттаві

М. Світixa
Голова Ради Поневолених
Народів в Оттаві

С. НОВИЦЬКИЙ

ВЕСЕЛІ ВЕЧЕРНИЦІ

Хлоп'ячий відділ танцювального ансамблю "Веснянка"

Перший ряд зліва: Микола Савранчук, Василь Мигаль, Тарас Стадник, Юрко Новицький, Андрій Чорний, Ярослав Свербивус, Андрій Новицький і Володимир Гібський. — Другий ряд: Богдан Долішний, Микола Долішний, Віктор Юхименко, Борис Харченко, Тарас Мочаренко, Віктор Чміленко, Володимир Шапка, Василь Шух і Микола Микисор.

"Веселі вечерниці з концертовою програмою Веснянки й ансамблю бандуристів ім. Гната Хоткевича" — так звучала назва цьогорічної, вже 14-ої з черги забави 26 лютого 1983 р. в Торонті, що її кожного року влаштовує широко відома українській і чужинецькій публіці одумівська танцювальна група "Веснянка" під керівництвом Миколи Балдецького. В минулих роках лише додаткові мистецькі одиниці як гості мінялися — українські та чужинецькі.

Вечерниці відкрив і привітав приявних М. Балдецький.

Слово про "Веснянку" сказав Ол. Харченко. Він відмітив, що це найрухливіша мистецька танцювальна одиниця на еміграції; її оглядали на багатьох сценах та телевізіях Канади й Америки; вона подорожувала за океаном і цього року є запрошена до Європи.

"Веснянка — мільйонер — мільйони вибагливих глядачів вона задовольнила своїми високомистецькими виступами; Веснянка — вже світової слави танцювальна група. Честь і слава М. Балдецькому та його асистентам!" — закінчив доповідач.

Трьома танцями порадували танцюристи присутніх: "Привітом", "Запорожцем" і "Новим гопаком". Останній танець — це справді новий і чудовий гопак, що його опрацювала Олена Балдецька-Стадник, а їй допомагали Ю. Новицький, Я. Свербивус, В. Чміленко, А. Чорний і М. Балдецький. Музику до нового гопака аранжував Андрій Сидоришин.

Того вечора за неоцінений труд виявили своєму керівникові М. Балдецькому та Олені Балдецькій-Стадник призначення теж танцюристи, вручивши їм гарний букет квітів.

Ансамбль бандуристів ім. Г. Хоткевича під проводом пані Валентини Родак проспівав "Іхав козак за Дунай" і заграв дві мелодії, за що одержав рясні оплески, а М. Балдецький склав подяку.

Провідники ОДУМ-у уважно стежили за показами бандуристів і танцюристів: вони наглядно виявляли заслужену гордість. А В. Педенко, заст. голови Центрального Комітету ОДУМ-у, ні на секунду не відвертав пильного погляду від своїх "веснянківців" хоткевичівців; йому хоті-

Анна Середа вітає присутніх хлібом і сіллю.

Зліва:
Микола Балдецький —
кер. анс. "Веснянка",
Валентина Родак — кер.
анс. ім. Г. Хоткевича,
Юрій Новицький —
інструктор анс.
"Веснянка".

Дівчата перед
виступом.
Зліва: Марта Хичій,
Ганнуся Чорний,
Оксана Боровик і
Галя Білаш.

Олексій Свистун продає
квитки на Вечерниці.

Фрагмент з голака

Ще один фрагмент з голака.

Зліва: Василь Мигаль, Юрій Новицький
i Віктор Чміленко.

В кухні. Зліва: Люба Харченко, Емілія Свистун, Катерина Щербань і Гейзел Балдецька.

Біля води.
Зліва: Тарас Стадник, Жорж Бартел і Майк Бартел.

лося простягнути руки й усіх їх пригорнути до грудей.

Треба ще згадати особливий учинок Юрка Но-вицького. Напевно кожний приявний помітив один стіл, біля якого з ним сиділи молоді незнані люди. А це були чужинецькі студенти — францужанка, італійка, англієць та інші, яких він запросив на вечерниці, щоб ближче познайомити з українським мистецтвом співу, гри й танцю.

Решту часу вечерниць заповнили веселі танці, до яких пригравала оркестра "Соколи".

Популярність "Веснянки" засвідчується й тим, що на кожних вечерницах велиki залi заповненi старшими й молодими любителями потанцовувати.

Зліва: Марта Хичiй, Микола Балдецький, Олена Балдецька — інструктор дiв. вiддiлу "Веснянка".

В РІЧНИЦЮ СЛАВИ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ

В березневі дні, коли вшановуємо безсмертну пам'ять нашого пророка, генія й будителя їдеї української волі й державності Тараса Шевченка, припадає річниця, коли в Карпатській Україні, в тій нашій прадавній "Сріберній Землі", було також виконано його заповіт. Там в 1939-му році порвано мадярські кайдани і вражено злою кров'ю окроплено волю тієї вітки нашого народу.

Там 15 березня 1939 року Сойм Карпатської України проголосив волю закарпатських українців на суверенне існування. Тим було довершено й доповнено акти відродження України до свого державного життя, як то було сталося в 1918-му році: над Дніпром в Києві 22-го січня, на Кубані 12-го лютого і над Дністром 1-го листопада.

Там сталися такі історичні подiї, що вони сяють і ще й досi кличуть своїми прикладами до наслідування і для сучасного українського змагання за соборну самостiйну державу.

Довгi столiття мадярського загарбництва й безоглядної асимiляцiйної полiтики не знищили української нацiональної свiдомостi в душах i в кровi наших тамошнiх автохтонiв. У вchoraших закарпатських русинiв та свiдомiсть спонтанно ожила й вiдродилась у повнiй красi й щиростi своєї непоборностi. "Щe не вмерла Україна" заспiвала тодi Карпатська Україна та очолила свiй зrив iсторичним знаменем святого Володимира — тризубом на чолi з хрестом.

Там, коли пробила 12-та година, об'єдналися всi 32 партiї, що перед тим пiд чужим впливом та своїм нерозумом роз'їдали й розривали на взаємо ворожi частини українське закарпатське суспiльство. Рацiя небезпечних обставин того часу боронити свiй край та державна дозрiлiсть проводу покликали представникiв всiй партiї вступити до органiзацiї "Українського Нацiонального Об'єднання". Славної пам'яти президент монсеньйор

Августин Волошин з приводу тодішніх обставин і рішень був висловився так: "Треба спершу було хату збудувати, а "сміття" дастесь потім вимести..."

В Карпатській Україні обмінялись взаємними візитами і дружньо подали собі руки представники Української Автокефальної Православної і Української Греко-Католицької Церков у службі єдиному Господу Богові та приrekли співпрацю у духовній помочі українській визвольній справі...

Це в Карпатській Україні Карпатська Січ, що уже в самій своїй назві та в своєму спонтанному постанню відродила дух козацької ідеї, була першою армією в Європі, що збройно виступила в обороні української землі від зазіхань Гітлера й Мусоліні на нашу волю і право державної самостійності. Це ж там почалася фактично Друга світова війна за ідеали права й справедливости, що їх ще й досі голосять волелюбні західні потуги...

В Карпатській Січі "за Україну, за її волю, за честь і славу, за народ" бравурно бились не лише автохтони-закарпатські українці, але й наддніпрянці, галичани, буковинці а також і кубанські козаки — всі без різниці віровизнань й політичних світоглядів... Це дійсно було прообразом відродження козацької ідеї, що є нашою загальноукраїнською парамілітарною рисою, коли треба боронити свій край від напасника..."Бились хлопці Хустові на славу, полягли в нерівному бою за свою омріяну державу, січовую воленську свою"... Такими словами прекрасної поезії увіковічив ту боротьбу поет — козацький нащадок — Яр Славутич...

Іхня завзята оборона не на життя, а на смерть, викликала подив і увагу широкого журналістичного закордонного світу. На сторінках преси заговорили про українську проблему нашого ренесансу взагалі і то в багато разів ширшу й живішу ніж навіть як то було за часів покірної смерті семи мільйонів українців, що загинули під час штучного голоду заподіянного на Україні Москвою в 1933-му році.

А українці з вільного світу поспішили з можливою матеріальною й моральною та дипломатичною політичною допомогою. В тій акції особливо визначилось Українське Національне Об'єднання в Канаді, а в Сполучених Штатах Америки — Організація Державного Відродження України та жіночий "Золотий Хрест".

На полі слави в боях Карпатської Січі проти мадярів, а почасти й проти польських прикордонних диверсантів, а в Хусті — з чеськими військовими частинами полягло багато тисяч карпатських січовиків — тих лицарів козацької нації. Одні начислюють їх до восьми тисяч, а другі до десяти тисяч душ. В порівнянні до кількості населення того краю, ця жертва на вівтар Батьківщини була відсотково найбільша понад жертви, що поніс наш народ на кожному іншому терені України за доби новітньої збройної Визвольної Боротьби і, навіть, найбільша понад жертви кожної нації, що брала участь у Другій світовій війні...

А скільки карпатських січовиків і січовичок мутилось потім в мадярських концентраціях, а саме 4.123, а інші, пізніше, в московському полоні —

це ті, що уникаючи від переслідувань мадярами, подалися легковірно на територію СССР, а там були заслані на примусові праці копати золото в тайгах Сибіру.

Загинув замучений в Москві в Луб'янській в'язниці і президент Карпатської України о. Августин Волошин, який ради чести України не приняв ні німецького, ні мадярського ультиматумів, а наказав битись. На пропозицію піддатися він при обговоренню того ультиматуму відповів дослівно так: "Битися до останнього, не піддається! Ми не переможемо: вони нас поконають. Однак, коли б ми піддалися, ми свою Україну вкрили б вічною ганьбою. Коли ж ми згинемо в боротьбі, то увінчаемо її славою. Наша кров буде посівом нових героїв. Україна певно повстане!"... Це говорив лицар чести, лицар волі, що бачив нерівність сил ще невимуштрованої й недоозброєної бравурної Карпатської Січі проти модерної армії ворога... Його словами говорили наші славні предки-князі дружинники та запорожські лицарі...

В почутті пієтизму до пам'яти героїв тих славних днів березня 1939 року в Карпатській Україні схиляємо голови перед їхньою безмежною любов'ю до Рідного Краю та перед їхньою вірністю аж до смерті визвольній ідеї. Бо ж "ніхто більшої любові не має, як той, що душу свою поклав за друзі свої"...

Пам'ять про них ніколи з Божої волі та Небесної Покровительки українського війська Пречистої Діви Марії Божої Матері ніколи не забудеться. Вона ще розцвіте в ореолі прийдешньої слави єдності українського народу по прикладу героїв Карпатської України. В тій бо єдності наша сила й перемога над ворогами зовнішніми й внутрішніми та запорука постання великої соборної — від Попраду аж до Кубані Української Держави з Сірим Клином ("Сірою Україною") за Каспієм та Зеленою Україною на далекому сході.

Антін Кущинський
колишній сотник Гуцульського Коша
Карпатської Січі в с. Кvasи

**ЯК Ви не допоможете своїм дітям,
ніхто за Вас того не зробить!**

N. - J. SPIVAK LTD.

R. R. 1

LONDON, ONTARIO

(PRE-MIX CONCRETE)

Д-р Анатолій ЛИСИЙ

БЛ. П. МИХАЙЛО ХОРОЛЕЦЬ

Вістка про відхід Михайла Хорольця в далекий, безповоротній світ прийшла ввечері 22 березня, 1983 р. Відійшов спокійно, гідно. Після довгої і дуже тяжкої хвороби, після тихої, але впертої боротьби. Все була якась надія, що ось може буде далі з нами. Та організм не витримав непосильної атаки хвороби, яка ламала його поступово на протязі цілого року.

І ось тепер говоримо "Прощай!" Михайлові — нашому давньому і близькому товарищеві, членові одумівської родини в Міннеаполісі. Це він перший з нас. Тяжко повірити, бо ось ніби ще вчора говорили з ним на наших зібраннях про наші буденні одумівські-топівські справи. Завжди спокійний, уважний, ввічливий. Говорить завжди "на розум", вживаючи свій багатий життєвий досвід.

З далекої Полтавщини пройшов тяжкий шлях війни, полону, еміграції, бельгійських копалень і нарешті поселюється в Америці. Одружується з Олею Змагою і в 1953 р. стають засновниками і активними діячами філії ОДУМ-у в Пассейку, Нью Джерсі. Михайло — голова філії, Оля — секретар. Пізніше переїжджають з задушливого штату Нью Джерсі до свіжозеленої Міннесоти та стають активними членами філії ОДУМ-у а пізніше філії ТОП-у. Виховали своїх дітей Володю, Лілю та Галю в ОДУМ-і. Михайло також працює довгі роки організатором Українського Робітничого (тепер Братського) Союзу, а Оля працює в українській православній школі.

Хвороба підкралася до Михайла непомітно і вдарила раптовно. Прийшли тяжкі місяці змагання і фізичної муки. Розплачливі зусилля родини допомогти, врятувати не змінили рішення Все-вишнього, який нарешті покликав Михайла до Себе...

Що ж можна сказати на втіху родині? Так судилося? Але чому? Адже порівняно молодий, повний сили, енергії. Ще ж так багато незакінчених справ, родинних мрій, бажань. Ще ж таке було сильне бажання до життя, одного, неповторного... Говориться, що доля кожного з нас є вирішена наперед. Десь ніби є записано, коли наша стежка кінчається. Змінити цього ми не є в силі. Так і з нашим другом Михайллом. Не судилося йому повернутися на рідну Полтавщину. Нехай же земля американська буде для нього доброю у його вічному сні.

Пані-матка Є. М. Зозуля в третю річницю свого покійного мужа о. протодиякона Антона зложила пожертву на пам'ятник митр. Вас. Липківського в сумі 200 доларів.

Третя річниця припадає 15 лютого 1983 року. Повідомлення про пожертву мало бути в лютневому номері "МУ". Але з причин незалежних від нас повідомлення вчасно не з'явилось.

Редакція "МУ".

ПОЖЕРТВИ НА ПАМ'ЯТНИК МИТР. В. ЛИПКІВСЬКОМУ

Філія ОДУМ-у в Ошаві мала дуже успішну коляду цього року, і на останніх зборах, ми постановили подарувати \$500.00 на будову пам'ятника митрополитові Василеві Липківському. Ми закликаємо всі філії ОДУМ-у, Пласти, СУМК-у та всіх інших щоб прилучитися до цієї дуже важливої справи. Пам'ятаймо, що наші східно-американські одумівці почали цей проект. Тож давайте їх підтримаємо.

З доручення управи філії ОДУМ-у
в Ошаві

Ігор Ю. Лисик

виховник юного ОДУМ-у

і заступник голови філії

26 лютого, 1983

У травні 1983 р. у В-ві "Смолоскіп" з'явиться нова книга творів українського самвидаву — про Українську Гельсінкську Групу, про 30 ув'язнених її членів, меморандуми і звернення, матеріали про переслідування, ув'язнення, суди і репресії:

УКРАЇНСЬКА ГЕЛЬСІНКСЬКА ГРУПА 1978-1982

Документи і матеріали

Упорядкував і зредагував Осип Зінкевич

В книзі опубліковано 120 документів Української Гельсінкської Групи і її членів, хроніку діяльності Групи і хроніку життя членів від моменту вступу в Групу до кінця 1982 р., біографії, бібліографію видань українською й іншими мовами, фотографії.

17 співробітників "Смолоскіпу" працювали шість останніх місяців над цією книгою.

Книга має 998 стор., у твердій обкладинці і коштуватиме після появи 29.75 дол.

Ми проголошуємо передплату цієї книги за зниженою ціною (25% знижки) — за 22.25 дол. (поштову оплату покріє В-во). Зацікавлених осіб просимо виповнити нижче подане замовлення і переслати до В-ва до 20 травня разом з належним.

До В-ва "Смолоскіп" ("SMOLOSKYP", P.O. Box 561, Ellicott City, Md. 21043, USA)

Прошу переслати мені книгу "Українська Гельсінкська Група, 1978-1982, документи і матеріали" за зниженою ціною. Належне в сумі 22.25 дол. долу-чуло.

Мое прізвище і адреса:

.....

Тетяна ГРІНЧЕНКО

Присвячую Олегові Кобиляцькому

ПЕРШЕ КОХАННЯ

Верби схилились над берегом річки
Віттям торкаючись гладі води,
З вітром завели розмову берізки
Птахи співають весняні пісні.

Сонячний промінь освітлює тіло,
Сизий туман наляга на поля,
Серце від радощів ніби зімліло,
Ціла земля, як весна зацвіла.

Прийде невдовзі до тебе кохання,
Саме найкраще, що є на землі.
Вечером тихим, чи ранком весняним
Щастя воно подарує тобі.

Ти збережи своє перше кохання,
Скільки про нового співають пісні,
Скільки затрачено буде чекання
Щоб відчувати його кожен день.

А по весні розцвіте в гаю вишня.
Вийди до гаю як сонце сіда,
Як наречена стоїть біля тину
Своєго коханого мрійно чека.

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

Шановна Редакціє!

Хочу висловити Вам признання й подяку, що Ви, не дивлячись на всі труднощі, тримаєтесься, активізуєтесь. Журнал Ваш цікавий і цінний. Є чому повчитися молоді (та й старшим) з Вашого журналу.

От тільки було б бажано, щоб Вам пощастило більше активізувати молодь тут, США, бо за виключенням ОДУМ-у в Чікаго та Б. Бруці, в інших містах і поселеннях не відчувається діяльність одумівської молоді.

З правдивою пошаною,
Лариса Дончук
Філадельфія, США

**

Вш. пані! Дончук! Філії ОДУМ-у теж існують в Міннеаполіс — Ст. Пол, Детройті і Гошен-Елктарт, а одумівці є і в інших містах США. Однак треба щоб більше молоді було в ОДУМ-і і інших українських молодечих організаціях. Роля батьків є дуже важлива. Батьки повинні менше дбати про матеріальний добробут своїх дітей, а більше уваги присвятити їх духовому розвитку. Без нього діти як підростають відчувають духову порожнечу і часто попадають під згублюючий вплив інших. В результаті тратять батьки, Україна і та держава де живемо.

Редакція

МИКОЛА БОЙЧУК

ВЛАСНИК

HOLIDAY INN of SOMERVILLE

US ROUTE 22 (E. Bound), Bridgewater N. J. 08807

Тел. (201) 526-9500

Зручно з Ньюарку, Нью Йорку і околиці.

Вигідні, модерні, просторі, привабливі

ПРИМІЩЕННЯ

для

весіль, хрестин, банкетів, поминок, громадських імпрез, товариських зустрічей.

Вш. Панове!

Разом з цим пересилаю Вам чек на суму 136 доларів, з яких 36.00 на трирічну передплату для журналу та 100.00 на пресовий фонд.

Лишаюсь з належною пошаною до Вас,

I. Сердюк
Гамільтон, Онтаріо
9 березня, 1983 р.

**

Такі листи як Ваш, дорогий Пане I. Сердюк, дають нам наснагу до дальшої праці скріплюють віру в наш хороший народ і запевняють існування журналу. Щиро сердечне Вам спасибі і хай Бог посилає Вам кріпке здоров'я.

Редакція і адміністрація

Вш. п. Редакторе!

Дуже добре робите, що містите листи до редакції. Але на мій погляд не варто подавати міста, штату, держави, та дати коли той лист чи замітку від редакції зроблено. Після ім'я та прізвища вистачатиме місто та держава. Також, не варто на кожний лист давати відповідь від редакції редактора чи адміністратора. Можливо б краще відповідь деяким особам подавати спільну на кілька листів, якщо вона потрібна. А то просто містити лист без ніякої відповіді, як це в більшості роблять американські журнали.

З привітом
Н. Н.
Чікаго, США

**

Спасибі за поради, будемо мати їх на увазі.

Редакція

НА ОБКЛАДИНЦІ

Ромео Леблянк — міністер Публічних Робіт — промовляє з нагоди вручення Канадському Парламенту серії картин Василя Курилика "Український Піснер". Генерал Губернатор Канади Едвард Шраер перекидається словом з Джейн Курилик, дружиною покійного мистця. Крайня зліва пані Марія Курилик, мати Василя Курилика. Зліва від Губернатора сидять Мадам Жін Сове — предсідник Парламенту, І. Тутецький — през. Канадсько-Української Федерації Професіоналістів і Підприємців та Джім Флемінг — міністер Багатокультурності. Канадський парламент 24 лютого 1983 р.

НЕРУХОМИЙ ФОНД ЖУРНАЛА "МОЛОДА УКРАЇНА"

Цей фонд започаткували Федір і Надія Бойко в 1982 році щоб заохотити одумівську молодь писати до свого журнала оповідання, статті, поезію.

Тепер фонд нарахувоє 3201. 30 дол. що склали

Федір і Надія Бойко	3.000 дол.
Колишня філія ОДУМ-у в Монреалі	201.30

Відсотки з фонду будуть річно призначатися молодим авторам.

ТРЕТИЙ КОБЗАРСЬКИЙ ТАБІР НА ОСЕЛІ "УКРАЇНА"

ДУМКИ УЧАСНИКІВ ПРО ТАБІР:

Це мій другий кобзарський табір. Я люблю грати на бандурі і буду мати з цього табору гарні спогади.

Таня Гордон

Ми тут навчилися багато пісень. Інструктори були дуже добрі і гарні. Табір був дуже цікавий і я гарно провела час. Їжа була добра і погода була гарна.

Тамара Дрозд

Це є мій перший літній табір. Я приїхала сюди навчитися української мови і гри на бандурі. Всі мені помагають. Співати і грати на бандурі — це для мене велика привідність.

Тамара Улізько

Я дуже радий що цього року приїхав до табору. Зустрів своїх друзів і запізнав нових. Їжа є дуже смачна а інструктори добрі.

Андрій Гордон

Це є мій перший рік на кобзарському таборі. За перший тиждень вже багато навчилася на бандурі, хоч часто пальці болять. Сподіваюся, що до кінця табору буду знати ще більше. Я познайомилася з декількома старшими дівчатами, але ще не з усіма. Декотрі є дуже привідні, інші менше жваві, але, думаю, що до кінця табору я буду всіх мати за приятельок. Моя інструкторка добра і дуже терпелива. Від неї мені дуже легко вчитися. За один тиждень ми їли голубці, вареники, пиріжки, борщ, макарони, "гат дагс", кукурудзу — кожного дня щось інше. Взагалі мені табір подобається. Я з нього скористаю з культурного і товариського боку і буду плянувати приїхати ще раз на наступний рік.

Леся Шульга

Я люблю цей табір бо їжа дуже добра.

Адам Поляк

Третій Кобзарський табір ОДУМ-у в Лондоні був дуже цікавий та корисний. Учителі дбали про нас і про нашу науку з терпеливістю. Пан Пощиваник, наш комендант, був так як батько до нас, вислухував наші проблеми і старався їх нам розв'язати. Крім грани на бандурі та співу, ми брали участь у спорті, каталися човнами і ловили рибу. Я тут познайомилася з багатьма дівчатами і хлопцями. Всі були привідні. Назагал, це був дуже привідний і цікавий табір.

Олена Кошарна

Це є мій перший рік на Кобзарському таборі. Мушу призначатися, що тут є інакше від інших таборів. Тут є багато дітей, але всі між собою миряться. Хоч я тут пробула тільки два тижні, мені здається, що в цей час я навчилася так багато, якби я вчилася цілий рік.

Шура Косогор

Цей табір мені дуже подобається, бо я люблю грати на бандурі, також кататися на човнах і плавати (педл бовтс), всякий спорт і ловити рибу. Цей табір є кращий від минулого року.

Коля Головаш

Сонце ясно світило цього року на Кобзарському таборі на оселі "Україна". Я тут пробула два цікаві, тижні і багато навчилася. Лекції провадив Іван Качура, лекції цікаві, хоч часом тяжкі — вони попільшили моє грани на бандурі. Їжа була смачна. Я познайомилася з багатьма дівчатами і хлопцями. Сердечно дякую всім.

Марта Микисор

Це є мій перший рік на Кобзарському таборі. В одному короткому тижні я навчилася грати на бандурі. Я ще не певна, чи проживу ці вимоги (заняття 7 годин на день), але попробую... Ватра

Я люблю кобзарський табір із-за двох причин. Перша — грання на бандурі по п'ять годин на день дуже мені помогає. А найважніше, це тушеця атмосфера. Ми всі з'їхалися з різних міст Америки й Канади і ми всі подружили.

Андрій Мамчиць

Цей табір був дуже корисний і приємний. Іжа і спорт були корисні, а гра на бандурі і спів — приємні.

Оленька Ємець

Це мій третій рік на кобзарському таборі. І знов мені дуже сподобалося.

Гая Заяць

Я тут приємно провела час. Лекції на бандурі були дуже цікаві та повчальні. Також ми співали різні українські пісні. Були вечірки, ватри та тенденові гри. Ми плавали, грали у відбиванку, футбол, ловили рибу, їздили човнами і педалью (педаль бовтс). Я дуже вдоволена на таборі і бажаю приїхати ще наступного року.

Катя Кошарна

Це є мій третій рік кобзарського табору. Я хочу знов приїхати на наступний рік бо тут мені дуже подобається. Кожного дня ми щось нове вивчаємо на бандурі, співаємо, купаємося, та маємо багато інших розваг.

Мотя Пошиваник

Це є мій перший кобзарський табір. Я люблю грати на бандурі і думаю, що наші інструктори є дуже терпеливі з нами. Я також люблю купатися в басейні і кататися на педалью.

Тамара Ткач

Цей табір мені дуже сподобався.

Леся Іваницька

Я дуже не хотіла їхати на цей табір, але мусила. Тепер я рада, що приїхала. Досить довго треба грати на бандурі, зате багато навчаємося. Інструктори є дуже гарні, так само й діти. Я люблю тут бути і навчаюсь багато.

Гая Ємець

Це є мій другий кобзарський табір. Я дуже люблю цей табір. Я дуже люблю моїх друзів і також люблю грати на бандурі.

Мойра Урбанська

Я люблю грати на бандурі. Вода у басейні приємна. Учителі гарні. Нетерпляче чекаю на забаву! Це мій другий рік на цім таборі і я хочу приїхати знов.

Діянка Ківіряк

Перший рік на кобзарському таборі мені сподобався. Я є в середньому гуртку. Мій учитель, Тарас Павловський багато нам помагає і я багато навчилася. Я познайомилася з багатьма хлопцями і дівчатами.

Петруся Тарас

Тому, що мені в минулих роках так подобалось, це є мій третій рік на кобзарському таборі в Лон-

доні. Я приїжджаю сюди з метою розвивати своє вміння грати на бандурі. Впродовж двох тижнів я вивчаю різноманітні пісні, які залишаться мені на довгий час. Окрім гри на бандурі у нас є вільний час на купання, спорт або на вправи пісень. Під час року я буду перегравати ті пісні, які я тут навчилася і сподіюсь, що приїду наново на наступний рік.

Світлана Ліщина

Це був дуже цікавий і корисний табір. Я ніколи не забуду нових друзів і приємні часи.

Нatalka Іваницька

Це є мій другий кобзарський табір. Тут дуже гарно. Я люблю грати на бандурі і граю вже три роки. Учителі цього року є дуже приємні і вони добре і багато вчать. Найбільше, чого я не люблю, це рано вставати, а найбільше, що я люблю це нічні напади.

Таня Островська

Цей табір дуже мені приємний, бо я люблю вивчати різні пісні на бандурі.

Даруся Максимович

Це перший раз, що я тут на кобзарському таборі. Я люблю тут перебувати, люблю грати на бандурі і співати. Думаю, що на наступний рік я приїду знову.

Ірина Мінтянська

Щирій привіт і сердечну подяку складаю тим людям, що пожертвували свій час, здоров'я та енергію мистецтву і молоді та відложили свої домашні зобов'язання і, можливо, нагоду побачити трохи світу під час літніх вакацій.

Співпраця з дітьми часами не легка, але дуже корисна. Видно по усмішках дітей, що вони задоволені, по їх послушній поведінці, що захоплені науковою гри на бандурі, музикою і співом.

Таборовики мали добрий приклад поведінки і видно, що їхні учителі і старші бандуристи щедро ділилися своїми талантами, Богодарованими та самоопрацьованими. Їхні серця промінювали любов до близького, до бандури і співу.

На мою думку, кобзарський табір в Лондоні був успішний. Це — чому я сюди приїхала і тепер складаю подяку усім тим людям, які присвятили себе до цього діла.

Гая Хребто

Від Редакції.

Повище подані матеріали з 3-го Кобзарського табору на оселі "Україна" взяті з таборових вістей що підготовили Олексій Пошиваник, Наталя Ємець і Анатолій Луценко.

Відповіді на "Важливі числа" зі сторінки 1814 році, 3 дитиною, 33 році, 12 році, 1838 року, 2500 карбованців, 1847 році, 10 років, 1858 році, 10 березня 1861 року.

Петро КОСЕНКО

СЛЬОЗА

Над річкою, над голубою
 Якось зустрілись ми з тобою
 І я завмер на мить. З води,
 Неначе з люстра, очі сині
 Твої гляділи бірюзині
 На блиск небесної гряди,
 Що дивним дивом золотила
 Тебе, ріку, човни, вітрила
 І чайку в небі на льоту.
 Ти посміхнулася. Гарячі
 Уста твої напівдитячі,
 Мов зашаріліся в цвіту,
 І сталося чудо: враз усмішка
 Твоя, мов златом, налилась,
 А блузка кольору горішка
 Пурпурним полум'ям взялась.
 — Невже ти їдеш? — ти спітала.
 — Ну, певно так, — я відповів.
 Лиш я промовив — бачу впала
 Твоя сльоза, де золотів

Твій образ дивний. І на друзки
 Розбився враз. З обличчя їй блузки
 Хвилясті кола розійшлися
 І покотилися кудись.

Ах, скільки їх, тих сліз повсюди
 Я бачив на своєму віку,
 Та лиш тієї не забуду,
 Що впала в золоту ріку.
 В моєм житті вона єдина
 За мене щиро пролилася
 І, мов палаюча жарина,
 В душі навіки запеклася.

1981

Кожне слово, перед тим, як ми вітровимо його,
 мусить перейти через троє воріт. Перед кожними
 ворітами стоїть воротар. Перел пепчими воротам
 — він запитує: "Чи це правда?" Перед дригими
 — "Чи це потрібно?" Перел третіми він питає:
 "Чи воно, це слово, приемне?"

Ісламське прислів'я

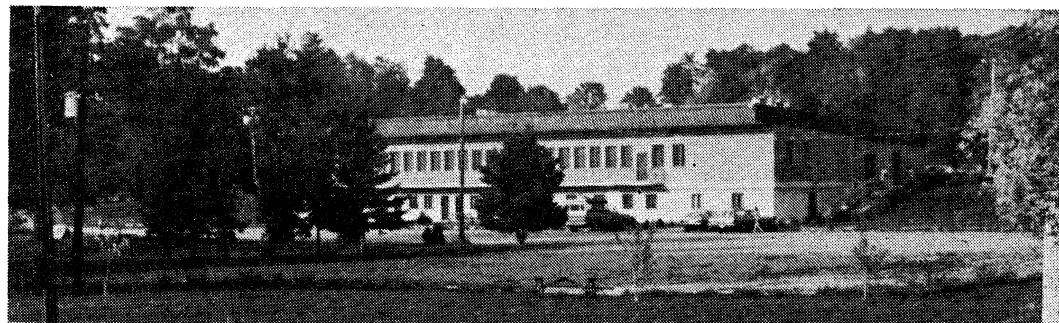
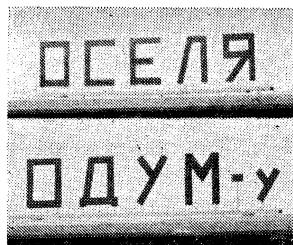
"UKRAINIA" VACATION RESORT INC.

"УКРАЇНА" ВІДПОЧИНКОВА ОСЕЛЯ

Board of Directors: P. O. Box 1716, Stn. "A", London, Ont., Canada N6A 5H9

Resort: R. R. 1 (Gore Road), Dorchester, Ont., Canada N0L 1G0

Tel: (519) 455-9939 (519) 453-6130

Оселя розташована на окраїні м. Лондону, Онт., Канада, в містечку Дорчестер. На оселі відбуваються Курси Виховників ОДУМ-у, Відпочинково-Виховні Табори Ю-ОДУМ-у, Спортивні Табори ОДУМ-у, Кобзарські Табори ОДУМ-у, одумівські зустрічі, з'їзди, конференції, пікніки та різноманітні імпрези. Заля оселі приміщує 600 осіб і надається на різні українські імпрези з модернім кухонним устаткуванням та смачними українськими стравами. Оселею керує Рада Директорів. Голова — Б. Яременко. Зацікавлених прошу писати або телефонувати на повищенні подану адресу. При нагоді відвідайте оселю, а ми будемо сердечно вітати Вас.

Інформує І. ДАНИЛЬЧЕНКО — заст. голови та орг. референт

Іван Світличний

QUOD LICET JOVI, NON LICET BOVI

— Ну хто ти проти влади? Гнида.
Хотів основи потрясти!!
— А ти? — питаю я. — Хто ти?
Що правиш іншим панахида

I тешеш мари та хрести?
Основи. Хто тобі їх видав
В оренду? Хто іх так зогидив,
Що вже не змить, ні зішкrebti?

Мовчиш? Заціпило? Ні слова?
Мов квочка всівся на основах,
За право взявши власний бзик.

Та й кидаєш слова на вітер.
Та ти між іншими не ЮПітер.
I я, між іншими, теж не бик.

У 1932-33 РОКАХ

комуністична Москва знищила штучним голодом понад 7 мільйонів українців!

Українці! Всі на всенародну демонстрацію в неділю 29-го травня 1983 року!

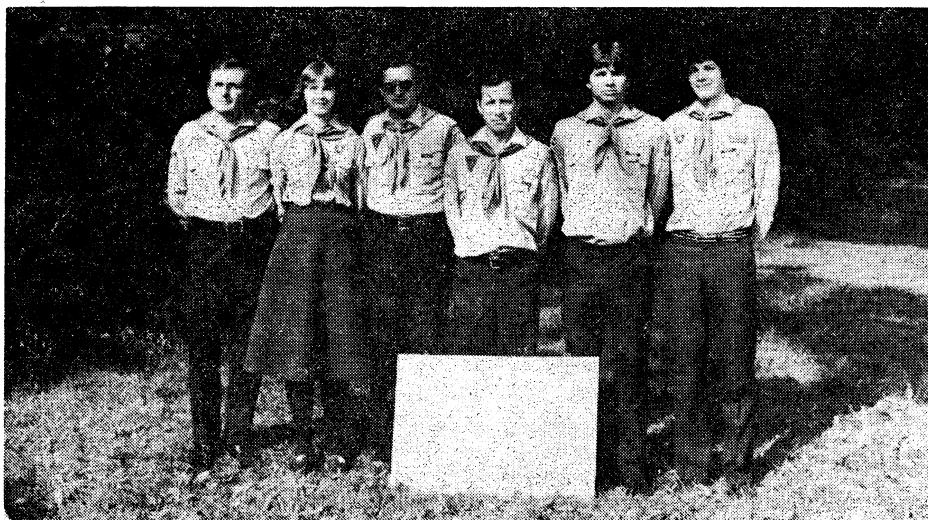
Збірка на площі біля Онтарійського Парламенту о 2-ї годині по полудні.

Митрополит Мстислав розповідає учасникам 16-го табору виховників Юн. ОДУМ-у ім. Гетьмана Мазепи історію півстання Архів-Музею при Осередку УПЦеркви в США.

Савт Бавнд Брук, Н. Дж.

9-го липня 1982 р.
Фото Ю. Криволапа

Команда 16-го табору виховників Юного ОДУМ-у ім. гетьмана Івана Мазепи.

Зліва: Євген Кальман — обозний, Катя Якута — старша бунчужна, д-р Юрій Криволап — заст. коменданта, Віктор Педенко — комендант, Юрій Швець — писар, Тарас Ліщина — старший бунчужний. Відсутній Юрій Іхтіаров — заст. коменданта (другий тиждень).

Оселя ОДУМ-у "Київ",
Аккорд, Н. Й.

Фото Ю. Криволапа

РОЗКЛАД ТАБОРІВ ОДУМ-У НА 1983 РІК

Оселя ОДУМ-у "Україна", Лондон, Онт.

Канада — Схід

17-ий Табір Виховників Юного ОДУМ-у. Від 2-го липня до 16-го липня.

Командант — Андрій Шевченко, СВП ОДУМ-у. Заступник коменданта — д-р Юрій Криволап, СВП ОДУМ-у.

Писар — Наталка Неліпа, ВЮО. Старший бунчужний — Ігор Лисик, ВЮО.

Старша бунчужна — Олександра Косогор, ВЮО. Обозний — Віктор Педенко, СВП ОДУМ-у.

В програмі: Гутірки, семінарі на історичні, релігійні, літературні, політичні і організаційні теми; двох-денна мандрівка; спортивні змагання; забава; прощальна ватра; видача посвідок.

За інформаціями звертайтеся на адресу:

Dr. G. N. Krywolap 221 Edridge Way Catonsville Md. U.S.A. 21228 Tel. 301-744-0168

21-ий Відпочинково-Виховний Табір Юного ОДУМ-у. Від 17-го липня до 30-го липня.....

Командант — Павло Лисик, СВУ ОДУМ-у і Антон Лисик, ВЮ ОДУМ-у

За інформаціями звертайтеся на адресу:

W. Tymoshenko 26 Sanderson Rd. Rexdale, Ont. M9V 1C7 Tel. 416-742-3181

4-ий Кобзарський Табір ОДУМ-у. Від 31-го липня до 14-го серпня.

Командант — Олексій Пошиваник, СВП ОДУМ-у.

За інформаціями звертайтеся на адресу:

J. Danylchenko 827 Indian Rd. Mississauga, Ont. L5H 1R4 Tel. 416-274-2249

5-ий Спортивний Табір ОДУМ-у. Від 14-го серпня до 27-го серпня.

Командант — Віктор Педенко, СВП ОДУМ-у.

За інформаціями звертайтеся на адресу:

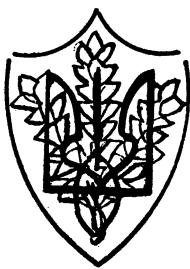
V. Pedenko Henderson Ave. Thornhill, Ont. L3T 2K3 Tel. 416-889-0640

Цього року передбачаються знижені ціни оплати за таборування.

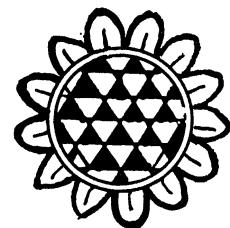
США — Захід

Сіблей Стейт Парк — Міннеаполіс, Мінн.

Від 24-го липня до 6-го серпня

СТОРІНКА ЮНОГО ОДУМУ

Борис ГРІНЧЕНКО

ПІД ТИХИМИ ВЕРБАМИ (Уривок)

Приходила весна.

Сніг лежав уже по самих ярках та затінках, а то скрізь позбігав лепетливими дзюркотливими струмками. Серед пучечків торішньої трави де-не-де визирали вже блакитними оченятами проліски, але вся земля лежала ще чорна, дожидаючися, поки пресвітлее сонце обніме її своїм палким промінням та й убере в пишні зелено-квітчасті м'які шати. Лежала ще півсонна й зідхала до неба теплими грудьми, і теє зідхання злітало вгору легенькою білястою парою. Пара линула вгору, збиралася там у хмари, і хмари тъмарили небо, затуляючи землі сонце...

Земля зідхала за сонцем і не знала, що за малу годину вона потопне в його золотих обіймах і ті слізози-тумани розвіються, зникнуть од одного ясного променистого погляду.

А поки ще хмари темні, — але теплі весняні хмари, — снували по небу. Землю приспала ніч. Не видко було місячка, спали й зірки, заступивши за хмару. Тихий упокій панував скрізь, той дужий і радісний упокій, що схиляється над землею перед новим весняним днем, повним сонячного сяєва, блискучих кольорів, співу, руху, могучої праці...

Микола СИНГАІВСЬКИЙ

ЇЖАКОВА РАДІСТЬ

То була пізня осіння пора. Пізнішої вже не буває. Зима свою пору собі забирає і першим снігом землю вкриває. Саме в ту пору ми знайшли їжака в лісі. Помітивши нас, він миттю згорнувся в колючий клубок. Щось пробурмотів і завмер. Кружляв сніг і м'яко лягав на холодну землю. Роздивились ми, — слід, як стежка, тягнувся за ним. Думали, що вийшов їжак з оселі та заблудився. Шукали оселі — не знайшли поблизу.

— Куди мандруєш? — запитали в їжака. А він не відповів. І вирішили ми взяти його до-

дому. В хатньому куточку відвели їжакові місце. Пригріли, молоком напоїли. Довго оглядав їжак нову оселю. І наче звик. Відчув, що тут йому доведеться зиму зimuвати.

Звали ми його ласково: їжа-чок-бурлачок. І зачувиши те слово, він уже не згортається в клубок. І колючки його пом'якішали. І сам бурлачок зробився ніби прирученим, хатнім. Часом, почувши мелодію з приймача, він довго тупцював на місці, наче пританцювував.

— Зimu в хаті перезимуєш, а літо в лісі перелітуєш, — втішали ми їжа-чка-бурлачка.

А по весні так і сталося, як гадалося. Як ставув сніг і весною запахло надворі, засумував наш бурлачок. Не єсть, не п'є. Згорнеться в клубочок і цілими днями лежить у своїй постелі.

— Może, захворів? — бідкалися ми біля нього.

— Może, хто образив? — запитували ми бурлачка.

Мовчав їжа-чок-бурлачок, наче й не дихав. Пішли ми за порадою до лісника діда Никифора.

А дід усміхнувся та й каже:

— Винесіть його надвір — ото і всі ліки. Він ще вам заспіває. Засумував за весною ваш бурлачок.

І що б ви думали? Випустили ми бурлачка надвір. Розгорнувся він, висунув з колючок свого кирпатого носа і голосно чмихнув. Раз, вдруге. Мені почулося, наче бурлачок співає.

А дід Никифор усміхнувся та й каже:

— Чуєш, а він у тебе, як птиця співає.

Прислухався я, а голос у бурлачка і справді наче у пташки. Співай, бурлаче, та не забувай нашої хати.

— А ви ніколи не чули, яким голосом їжак співає? — Неодмінно послухайте!

Зі збірки "Босоногий дощ".

Виправлення помилки

В "Молодій Україні" ч. 319 в підписі під фотографією одумівців абітурієнтів школи українознавства з Чікаго трапилися помилки в прізвищах. Ім'я та прізвища учнів що стоять в дюгому ряді мають бути такі: Іна Тарапан, Ліда Шкребець, Катя Луппо та Ніна Верхогляд.

Учасники курсу гри на бандурі на оселі Сперов Біч Лодж, 1982 р.

Зліва стоять: Анна Микисор, Марта Микисор, Віра Мармаш, Тарас Родак, Світлана Ліщина, Тарас Корець, Ліда Вакуловська, Марія Крітюк, Валя Шендел. — Сидять: Марта Гільчук, Оксана Родак, Василь Корець, Петро Решетняк, Оля Корець, Наталка Лебединська.

Фото Ів. Корця

ВІДБУВСЯ.. ІНТЕНСИВНИЙ.. КУРС

Інтенсивний курс гри на бандурі для членів одумівського ансамблю бандуристів ім. Гната Хоткевича відбувся наприкінці м. липня, 1982-го року на оселі Сперов Біч Лодж і було 15 учасників; інструктори: Василь Корець, Оксана Родак, Оля Корець (помічниця). Всі учасники які приїхали довгі години вправляли але гарно і корисно провели час. Це не був лиш курс гри на бандурі, а також це була нагода підготувитися до виступу на "Український день" який відбувся на Онтаріо Плейс і був успішний.

Учасники щиро дякують П. і В. Родакам що дозволили їм перебути цей курс на їхній малярівничій оселі. Особлива подяка належить пані Валентині Родак за її щирі і корисні поради і допомогу.

Дякую всім членам ансамблю які змогли приїхати на курс. Думаю що всі були задоволені. Також складаю подяку пані Є. Літвінові та моїй мамі яка ніколи не відмовляється допомогти ансамблеві коли зайде потреба, хоч в неї мало часу.

Всім членам бажаю доброго успіху в 1983 р. і також щоб більше присвячували часу в лосконаленні гри на бандурі, а під час літніх вакацій щоб їхали на кобзарські табори.

Василь Корець,
член анс. бан. ім. Г. Хоткевича,
Торонто, Онт.

Важливі числа

Замість рисок, виберіть правильні подані числа: 1847, 10, 33, 1814, 10, 2500, 3, 1838, 1861, 12, 1858

Український поет Тарас Григорович Шевченко народився в ___ році. Був він ___ дитиною в батьків. Мати його померла на ___ році свого життя. Погано жилося малому сироті, а ще гірше стало, коли він на ___ році втратив батька. Малим хлопцем забрали Шевченка до панського двору, де він був "козачком" у поміщика Енгельгардта. Тільки 4 травня ___ року Шевченка викупили з кріпацтва, заплативши Енгельгардтові ___ карбованців. Недовго був Шевченко на волі. В ___ році Шевченка заарештували і, за наказом царя, заслали в Оренбурзькі степи, а потім у далекій Сибір. ___ років Шевченко мучився у тяжкій неволі, і тільки в ___ році він повернувся до Петербурга. Тяжке заслання вплинуло на здоров'я Шевченка, і з цього заслання повернувся він зовсім хворою людиною. Помер Шевченко 26 лютого (___ березня) ___ року.

Відповіді шукайте на сторінках цього журнала.

**МОЛОДЬ потребує більшої опіки
Й зацікавлення старших!**

СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ АПЕЛЮЄ ДО ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ, РОБИТЬ ДОГАНУ МОСКВІ В 60-ТУ РІЧНИЦЮ ССР

Торонто, Онтаріо (СКВУ). — "Російська комуністична імперія, а не "федерація вільних і суверенних народів", це наголовок обширного меморандуму Секретаріату Світового Конгресу Вільних Українців (СКВУ) до Об'єднаних Націй. Меморандум висланий до Головного Секретаря Об'єднаних Націй в Нью Йорку, Хаве Перез де Квеліяра, з датою 30-го грудня 1982 р. і за підписами Івана Базарка та Василя Безхлібника, президента та генерального секретаря СКВУ.

Меморандум СКВУ починається короткою історією СКВУ, з розповіддю про членство СКВУ в українській діаспорі. Меморандум також розглядає роки української незалежності, її правні й дипломатичні заходи зроблені з наміром закріпити українську незалежну державу, в тому теж заключення мирового договору з центральними державами в Брест-Литовськім, і "де факто" визнання Францією, Англією та іншими європейськими державами української незалежності.

Розглядаючи початки советської влади в Україні, меморандум стверджує, що "всупереч комуністичній пропаганді" (дуже часто ширені антикомуністичними росіянами в Європі та Америці) советську владу в Україні встановляли не українські комуністи, а російські комуністичні війська на своїх багнетах.

Дальше меморандум цитує визнання незалежності України советським урядом з дня 17-го грудня 1917 р., і ствердження таких советсько-російських командирів як Антонова-Овсієнка та Муравйова, що в Україні не було українських комуністів як поважної сили і що "советський уряд в Україні" був насаджений советськими російськими військами, що прийшли туди з півночі".

У меморандумі також згадано, що в часі "переговорів" про створення ССР, делегати українського комуністичного "лялькового уряду в Харкові" пропонували певний тип федерації як форми уряду, з обширними правами і привілеями для союзних республік, але їхню пропозицію провалив Сталін. Советський Союз — це в дійсності централізована й тоталітарна російська імперія під фальшивою вівіскою "соціалістичного комонвелту" — стверджує документ.

Меморандум спиняється над московською політикою знищенні всіх аспектів незалежного українського життя через русифікацію, штучностворені голоди, масові вивози і безнастанні переслідування.

Згадуючи найновіше посилення українського спротиву та невдоволення в Україні в меморандумі, зачитовано ствердження і постанови нелегального Українського Національного Фронту в Україні, який осудив советсько-російське поневолення і запропонував мирний вихід України з ССР.

Меморандум згадує про звернення Українського Національного Визвольного Руху до Об'єднаної

націй в 1979 р., в котрім 18-ть відомих українських політв'язнів в ССР "уповноважують президента Світового Конгресу Вільних Українців (СКВУ) ужити цілий ряд дипломатичних та інших заходів, потрібних для проведення відділення України від так-званого ССР і створення незалежної української держави..." .

Меморандум кінчиться закликом до Об'єднаних Націй передати справу російського колоніалізму окремому Комітетові ОН Комітетові 24-ох, який займається деколонізаційним процесом у світі.

Слухайте радіопрограму ОДУМ-у "МОЛОДА УКРАЇНА"

з радіовисильні

CHIN NA ХВИЛЯХ FM 101

в Торонто

КОЖНОІ СУБОТИ

від 6:00 до 6:30 вечора

Керівництво:

Головна Виконавча Рада Коша Старших
Виконавників ОДУМ-у в Канаді.

SIPCO OIL LTD.

HOME COMFORT DIVISION

83 Six Point Road
Toronto, Ontario M8Z 2X3 — Tel. 232-2262

1. Доставляє найкращої якости опалову оливу та дає безкоштовне чищення печей і обслугу
2. Вкладає і фінансує нові печі ("форнеси")
3. Вкладає прилади до звогчування повітря ("гюмідіфайрс")
4. Все фінансуємо на догідні сплати

— 24-годинна обслуга —

ТЕЛЕФОНУЙТЕ ВДЕЛЬ І ВНОЧІ:
232-2262

Свої рахунки можете платити безкоштовно у Community Trust Co. — 2299 Bloor St. W.

Провадимо також власні бензинові станції під назвою SIPCO. Просимо наших відборців зайжджати до наших SIPCO і наповнити авта бензиною.

КРЕДИТОВИЙ СОЮЗ

- Має щоденний щадничий плян, який дасть найбільший заробіток за ваші вкладені гроші.
- Дає малі і великі особисті і моргеджеві позички, в міру можливостей
- Має життєву асекурацію на заощадження до \$ 2.000 на особисті позички до \$10.000 після вимог КЮМІС.
- Має чеки особисті даром і для подорожуючих та платить 3% на чекові конта.
- Приймає оплати за газ, електрику, телефон і воду.
- Дає різні фінансові поради.
- Дає пашпортові гарантії
- Дає добру, точну, чесну і вчасну обслугу
- Дає добре кредитові звіти
- 33 роки на службі Рідного Народу
- Вступайте в члени і щадіть ще ніж Вам треба позички, малої чи великої
- Позичайте на догідні сплати і низькі відсотки.

SO-USE CREDIT UNION LTD.

406 Bathurst St.
Toronto, Ont. M5T 2S6
Tel.: 363-3994

BRANCH OFFICE:

2258 Bloor St. West
Toronto, Ont. M6S 1N9
Tel. 763-5575

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "МОЛОДОЇ УКРАЇНИ" ЖЕРТВУВАЛИ:

Федір і Надія Бойко на Нерухомий фонд "Молодої України" у 50-ту річницю голоду в Україні	1000.00
З нагоди відзначення 30-ліття ОДУМ-у і 10-ліття ТОП в Сент Кетеринс, Онт.	
Микола і Клавдія Гаврилюк	50.00
ТОП в Сент Кетеринс, Онт.	30.00
Маруся Філенко	25.00
Петро Матула, Потомак, Мд., США	25.00
Ансамбль бандуристів ім. Остапа Вересая в Гамільтоні, Онт., передала Галя Роєнко керівник ансамблю	25.00
Єлісавета і В. Стадніченко, Зах. Німеччина (50 нім. марок)	22.83
Курс гри на бандурі що відбувся в Торонто в квітні, 1983 р., передав Василь Корець	25.00
З весільного приняття Василя і Дебі Підлісних, Торонто, Онт.	20.00
В. Кобилицька, Монреаль, Кве.	10.00
А. Бойко, Чікаго, США	8.00
Петро Сенько, Ярдвіл, Н. Дж.	8.00
Микола Іщенко, Судбури, Онт.	8.00
Тамара Гавришків, Вінніпег, Ман.	6.00

А. Яцюк, Ворен, Міч., США	5.00
Теодор Хохітва, Форт Лодердейл, Фла., США	3.00
Ніна Кузьменко-Слінсон, Лондон, Онт.	3.00

ПОПРАВКА

В березневому числі журнала мало бути:

Танцювальний ансамбль ОДУМ-у "Веснянка" в Торонто, передав М. Балдецький	100.00
Ілля Сердюк, Гамільтон, Онт.	100.00
З 25-літнього ювілею по-дружжя Василя і Віри Павлюк, Торонто, Онт.	46.00

НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ ПРИЄДНАЛИ:

Т. Мироненко, Австралія	2
В. Родак, Торонто	1

Жертводавцям і прихильникам "Молодої України" щира подяка.

Редакція і адмін. "М. У."

МОЛОДЬ
МАЙБУТНЄ НАЦІЇ!
ДОПОМАГАЙТЕ МОЛОДІ
МОРАЛЬНО
І
МАТЕРІЯЛЬНО

ЗУСТРІЧ

ОДУМ-у

З УКРАЇНСЬКИМ ГРОМАДЯНСТВОМ У 1983 РОЦІ

від 2-го до 4-го вересня

на оселі ОДУМ-у

в Лондон – Дорчестер – Канада

R. N. HAWRYSCH
5 INDIAN ROAD CR.
DORONTO, ONT.
M6P 2E8

318

Ціна 1.25 дол.
в США і Канаді

M O L O D A U K R A I N A

If not delivered please return to:

Box 40, Postal Station "M"
TORONTO, ONT., CANADA
M6S 4T2

ВЕЛЬМИШАНОВНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ!

Гляньте на число журнала "Молода Україна" на обкладинці та число поруч Вашої адреси вгорі. Якщо число поруч Вашої адреси є менше від числа журнала, то у Вас є заборгованість.

Адміністратор "Молодої України"

**ARMADALE
MEAT PRODUCTS LTD.**

НАЙКРАЩІ М'ЯСНІ ВИРОБИ

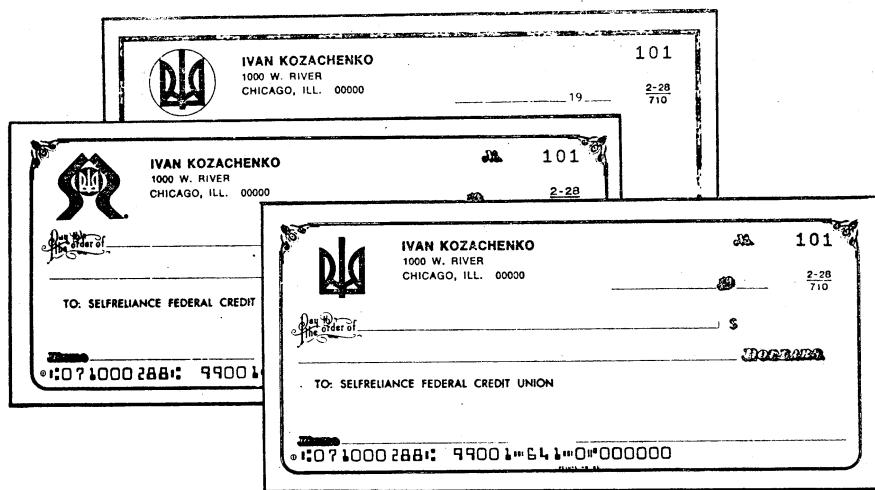
В ТОРОНТО Й ОКОЛИЦІ

Крамниця при вул. Блюр коло Джейн
Власник ІВАН ЛЕХНОВСЬКИЙ

2404 Bloor St. West
Toronto, Ontario M6S 1P9

Tel.: (416) 767-3424

"УКРАЇНСЬКІ ЧЕКИ"

УКРАЇНСЬКІ ЧЕКИ
(ДРЕФТИ) та інші чеки
МОЖНА ДІСТАТИ
В УКРАЇНСЬКИХ
КРЕДИТОВИХ
КООПЕРАТИВАХ.

КООПЕРАТИВНІ ЧЕКОВІ
КОНТА є КРАЩІ
ЯК ЗВИЧАЙНІ ЧЕКИ.

- Трансакції є безкоштовні
- Не вимагаємо мінімального сальда на конті.
- Перших 150 дрефтів даром, при відкритті нового дрефт конті
- Заробляють дивіденду
- Дрефти мають копії

"С А М О П О М І Ч"

2351 W. Chicago Ave. Chicago, Ill. 60622 Tel.: (312) 489-0520

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА